

Boligsocial helhedsplan for Langkærparken

2012 - 2016

Indhold

Forord.....	3
Resumé	3
Baggrund	4
Vision og mål.....	8
Indsatserne	9
Indsatsområde 1: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv.....	9
Aktivitet 1: Job- og uddannelsesrådgivning og Jobcafé	10
Aktivitet 2: Frivillige aftaler.....	11
Aktivitet 3: Mentorordning	12
Aktivitet 4: Virksomhedsnetværk.....	13
Aktivitet 5: Projekt Fritidsjob	15
Aktivitet 6: Lektiecafé	16
Indsatsområde 2: Børn, unge, familier.....	16
Aktivitet 1: Ungehuset	17
Aktivitet 2: Mødregruppe og eneforsørgere	19
Aktivitet 3: Kvindeklub.....	20
Aktivitet 4: Forældrenetværk	21
Aktivitet 5: Rådgivningscenter.....	22
Aktivitet 6: Temadage for børn og unge.....	24
Aktivitet 7: Voksenundervisning.....	24
Aktivitet 8: Fodbold for Langkærparkens børn i tst.....	25
Indsatsområde 3: Beboernetværk, inddragelse og demokrati.....	26
Aktivitet 1: Frivillighedskontor.....	26
Aktivitet 2: Aktivitetshus	28
Aktivitet 3: 'Velkommen til Tilst' + Forenings- og aktivitetsguide.....	29
Aktivitet 4: Kommunikationsnetværk	30
Aktivitet 5: Fællesarrangementer.....	31
Organisering og evaluering.....	32
Organisation	32
Styregruppe.....	32

Følgegruppe for den boligsociale indsats	33
Projektsekretariat	35
Organisationsdiagram	35
Proces	36
Evaluering.....	36
Overordnet tidsplan/milepælsplan for hele helhedsplanen.....	37
2012	37
2013	37
2014	37
2015	37
2016	37

Forord

Afd. 111, Langkærparken har besluttet at igangsætte arbejdet med udformningen af en helhedsorienteret plan for Langkærparken. Boligområdet har brug for en helhedsplan for at give området og bebyggelsen et løft, så det også i fremtiden bliver attraktivt at bo i Langkærparken. På den ene side består indsatsen af en fysisk helhedsplan, der vedrører en omfattende facaderenovering af boligblokkene, en ombygning af fire blokke til seniorboliger og opførelsen af et aktivitetshus. På den anden side består indsatsen af boligsociale tiltag, der tilsammen udgør nærværende boligsociale helhedsplan.

Det er vores klare overbevisning, at der skal iværksættes gode samarbejder, hvis en boligsocial plan skal kunne gennemføres med succesfulde resultater – især samarbejdet i lokalområdet anser vi som værende vigtigt. Derfor er der med denne plan lagt op til et omfattende samarbejde med mange aktører, der i forvejen arbejder inden for de områder, som den boligsociale indsats kommer i berøring med.

Vigtigst af alt er dog, at Langkærparkens beboere oplever, at området bliver et bedre sted at bo, og derfor skal beboerne og beboernes ønsker til stadighed høres og være i fokus undervejs. Håbet er, at beboerne i løbet af de fire år bliver styrket og vinder ejerskab for Langkærparken. På den måde kan Langkærparken på beboernes egne initiativer også fremover blive et trygt og mangfoldigt sted at bo.

Det samlede budget for den boligsociale helhedsplan for Langkærparken lyder på 6.419.031 kr. Heraf søges 3.500.000 kr. finansieret af Landsbyggefonden. Aarhus Kommune yder en medfinansiering på 1.270.000 kr. bestående dels af et kontant beløb, dels af medarbejdertimer. Resten finansieres af afd. 111, Langkærparken og AL2bolig samt eksterne samarbejdspartnere.

Den boligsociale helhedsplan ønskes igangsat pr. 1. august 2012. Der er budgetteret med en periode på 4 år, hvormed projektperioden slutter pr. 1. august 2016.

Resumé

Den boligsociale helhedsplan for Langkærparken har følgende tre indsatsområder:

1. Uddannelse, beskæftigelse og erhverv
2. Børn, unge og familier
3. Beboernetværk, inddragelse og demokrati

Under hvert indsatsområde er der planlagt aktiviteter, der varetages af to boligsociale medarbejdere, ansat i AL2bolig. Medarbejderne skal koordinere de forskellige aktiviteter og dermed stå for den aktive gennemførelse af den boligsociale indsats. Den ene medarbejder har ansvaret for indsatsområde 1, og den anden har ansvaret for indsatsområde 2. Indsatsområde 3 deles mellem de to medarbejdere.

Der er i forbindelse med den samlede helhedsplan for Langkærparken nedsat en styregruppe, der har ansvaret for gennemførelsen af både den fysiske og boligsociale helhedsplan. Herudover nedsættes der en følgegruppe for den boligsociale indsats.

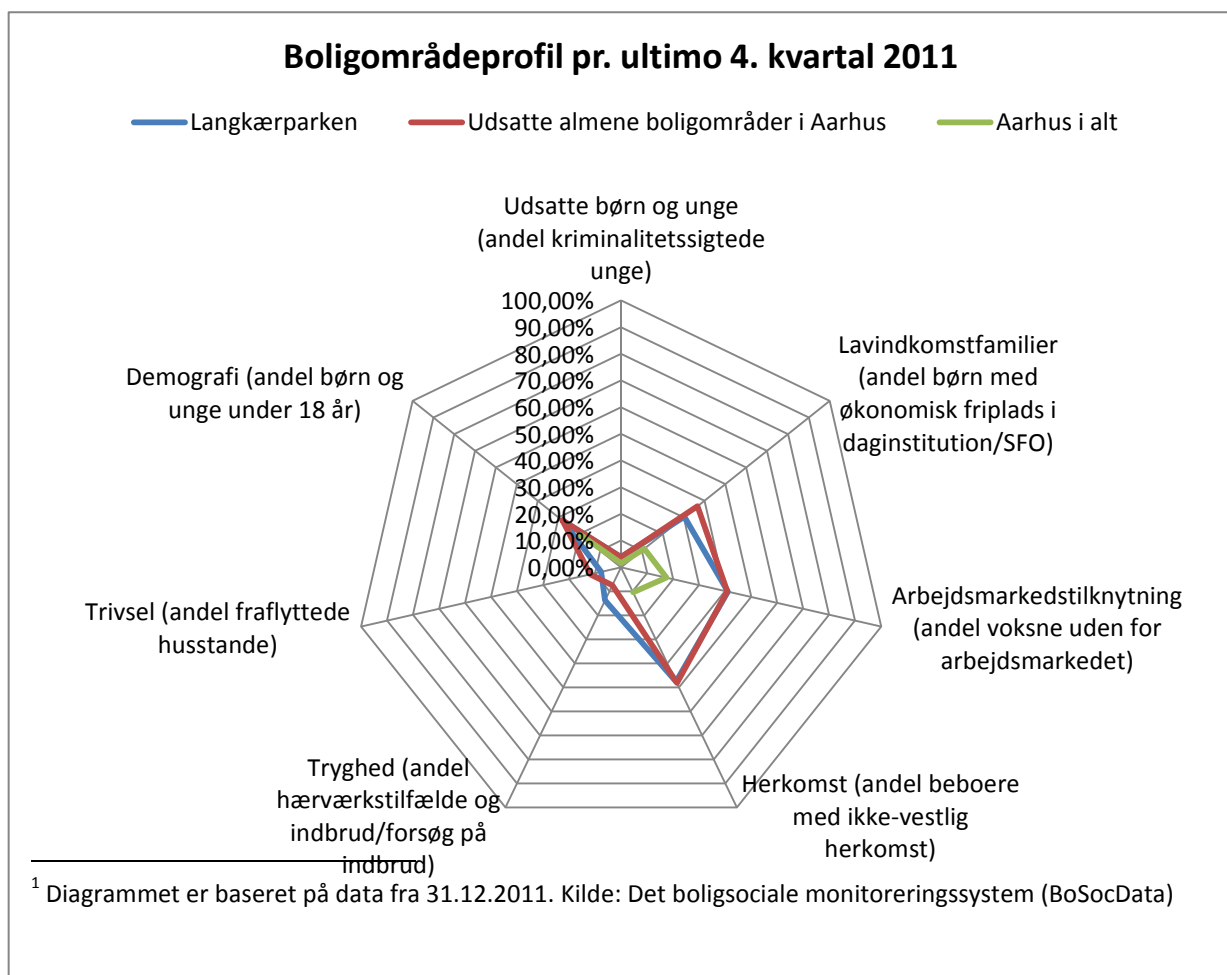
Efter de to første år foretages en midtvejsevaluering med henblik på en evt. justering af aktiviteterne. Projektperioden afsluttes med en slutevalueringsrapport.

Baggrund

Langkærparken er opført efter Sydjyllandspanen i perioden 1969-71 og består af 860 lejligheder fra 1-værelses på 30 m² til 5-værelses på 122 m². Området er nabo til et stort parcelhusområde. På den ene side af Langkærparken ligger således landets største sammenhængende parcelhusområde, Skjoldhøjparken, der er bygget nogenlunde samtidig med Langkærparken. Der er en god skole og en stærk idrætsforening i umiddelbar tillknytning til Langkærparken, og inden for en radius på en kilometer ligger Aarhus' største indkøbsområde med Bilka, Bauhaus osv. Den offentlige service i området er også relativt velfungerende – her er udover skolen, et gymnasium, et godt bibliotek, en fritidsklub og flere institutioner. Der opleves endnu ikke udlejningsvanskeligheder i afdelingen.

Langkærparken er således et område med mange ressourcer og mange muligheder, men desværre også et område med stigende sociale udfordringer. Sidstnævnte er blandt andet blevet tydeliggjort og belyst med det talmateriale, som Det Boligsociale Fællessekretariat har klarlagt for området i samarbejde med Aarhus Kommune (datasystemet BoSocData). Et udpluk af markante tal for området er bragt og beskrevet nedenfor, og de understøttes alle af en interviewundersøgelse blandt beboere og ansatte i og omkring Langkærparken, som AL2bolig har gennemført med hjælp fra konsulentfirmaet GBL.

Figur 1: Boligområde profil for Langkærparken¹

Ovenstående boligområdeprofil viser, at Langkærparken har markante udfordringer på beskæftigelsesområdet, ligesom der er opmærksomhedspunkter omkring socialt og økonomisk udsatte børn og unge. Hertil kommer, at boligområdet har en mere ensidig beboersammensætning både aldersmæssigt og etnisk end Aarhus som helhed.

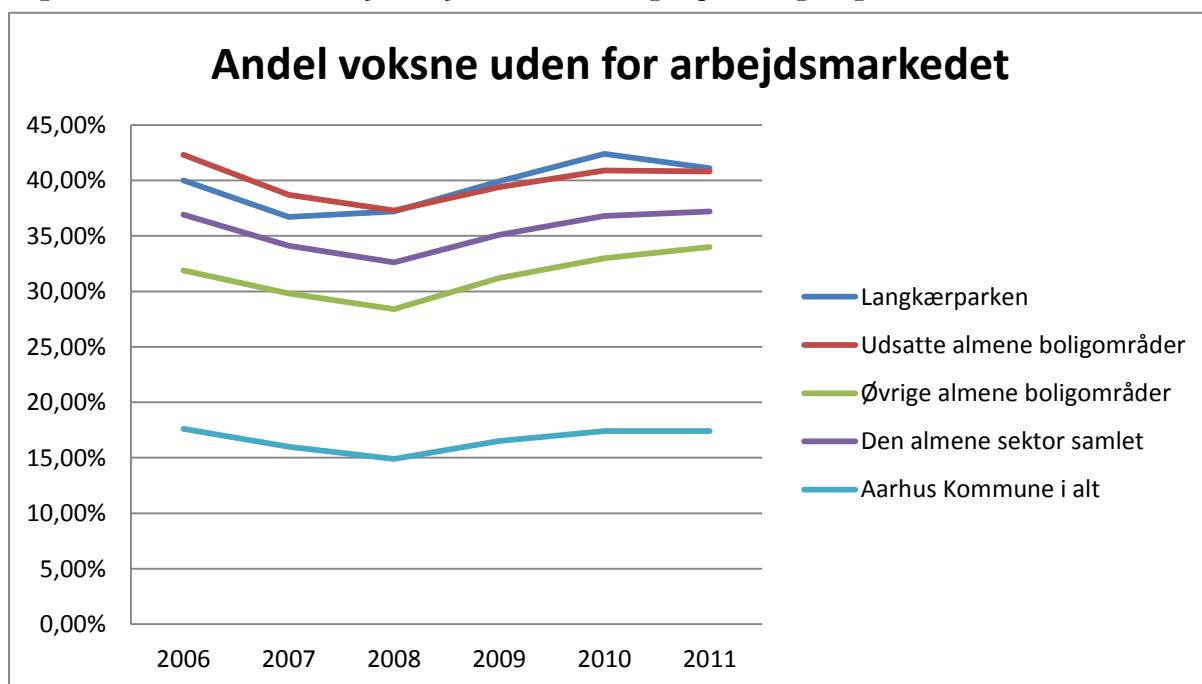
AL2bolig og beboerdemokratiet i Langkærparken har som følge af de stigende sociale udfordringer igangsat arbejdet med en gennemgribende fysisk helhedsplan og reovering af Langkærparken. Den fysiske helhedsplan skal til afstemning på et beboermøde 11.06.12. Under forudsætning af, at helhedsplanen bliver vedtaget, vil reoveringen strække sig over de næste mange år. Reoveringen er så gennemgribende, at AL2bolig har den forventning, at reoveringen vil have stor betydning for områdets fremtidige attraktionsværdi og potentiale i relation til at fremtidssikre en mere blandet beboersammensætning. Ved siden af en markant modernisering af lejlighederne, blokkene og udearealerne i Langkærparken, vil den fysiske helhedsplan ligeledes tilføre området et aktivitetshus og bedre muligheder for fysiske udfoldelsesmuligheder i det fri.

AL2bolig og beboerdemokratiet i Langkærparken ønsker sideløbende med den fysiske helhedsplan at igangsætte en boligsocial helhedsplan. Den boligsociale helhedsplan vil kunne underbygge og støtte de kommende fysiske forandringer for området. Den grundlæggende tilgang til den boligsociale helhedsplan er, at der bygges på områdets mange eksisterende ressourcer.

Nedenfor præsenteres et udpluk af væsentlige BoSoc-indikatorer for Langkærparken:

1. Voksne uden for arbejdsmarkedet: 41,1 % af de voksne i alderen 18-64 år i Langkærparken er uden for arbejdsmarkedet. (Se figur 2 nedenfor.) Andelen af voksne beboere i Langkærparken, som er uden for arbejdsmarkedet, er på niveau med de udsatte boligområder i Aarhus, og det er markant højere end i den almene sektor generelt og i Aarhus Kommune. Andelen af voksne uden for arbejdsmarkedet er efter et fald i perioden 2006-2007 steget med 5,1 procentpoint i perioden 2007-2010. I perioden 2010-2011 er der sket et lille fald på 1,3 procentpoint. Til sammenligning er andelen af voksne uden for arbejdsmarkedet i den almene sektor og Aarhus Kommune steget med henholdsvis 4,6 procentpoint og 2,5 procentpoint fra 2008, hvor ledigheden var lavest for disse kategorier. Ser vi på hele perioden 2006-2011 er ledigheden i Langkærparken steget med 1,1 procentpoint, mens den er steget med kun 0,3 procentpoint i den århusianske almene sektor. I Aarhus Kommune som helhed er ledigheden faldet med 0,2 procentpoint i samme periode.

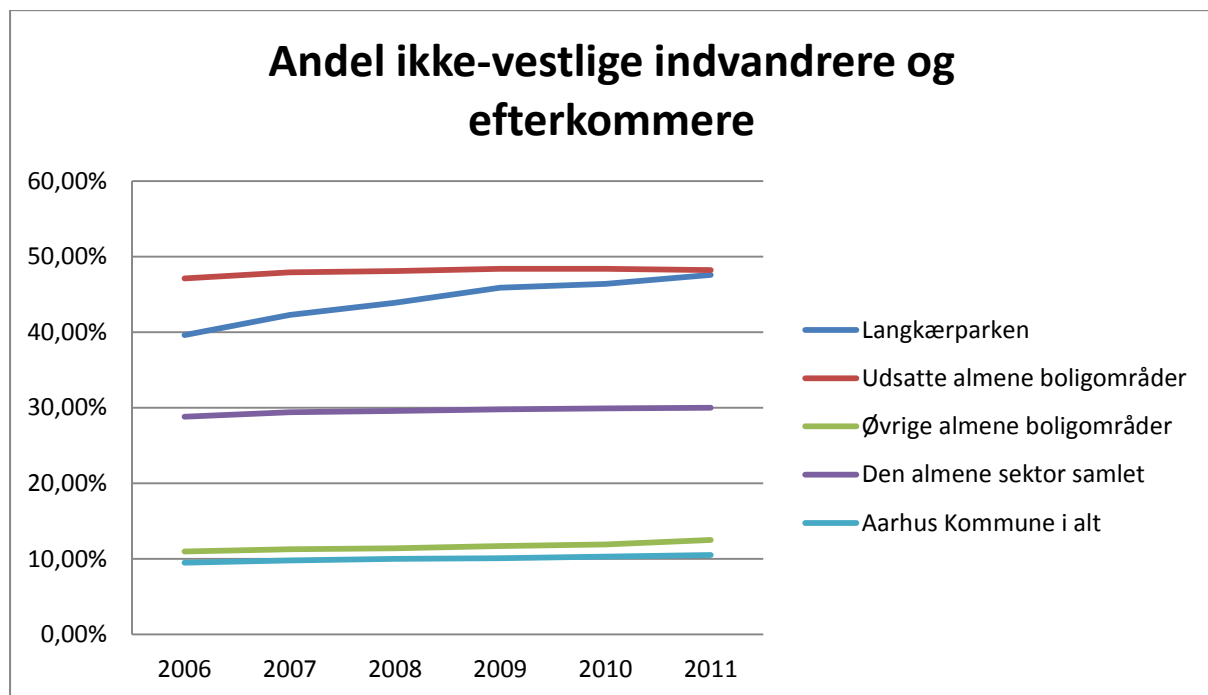
Figur 2: Voksne 18-64 år uden for arbejdsmarkedet i Langkærparken og øvrige områder, 2006-2011²

² Man indgår i gruppen af voksne uden for arbejdsmarkedet, hvis man har modtaget arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge (men ikke barselsdagpenge), kontanthjælp, starthjælp, introduktionsydelse, forrevalidering, revalideringsydelse, ledighedsydelse eller førtidspension. Man indgår **ikke** i gruppen, hvis man modtager SU, efterløn eller er reelt hjemmegående og bliver forsørget af familie og lign. Personer med kortvarig sygdom tæller heller ikke med.

2. Andelen af beboere med ikke-vestlig baggrund i Langkærparken er steget markant. Fra 39,7 % i 2006 til 47,6 % i 2011. Se figur 3 nedenfor. Andelen af indvandrere/efterkommere er nu relativt høj i Langkærparken. Den er nu kommet på niveau med de udsatte boligområder generelt, og er relativt højt i forhold til ikke-udsatte almene boligområder i Aarhus samt Aarhus som helhed. Det er bemærkelsesværdigt, at andelen af ikke-vestlige beboere er fortsat med at stige i 2010 og 2011, hvor der modsat har været en lille nedgang i de udsatte almene boligområder.

Figur 3: Indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund i Langkærparken og øvrige områder, 2006-2011³

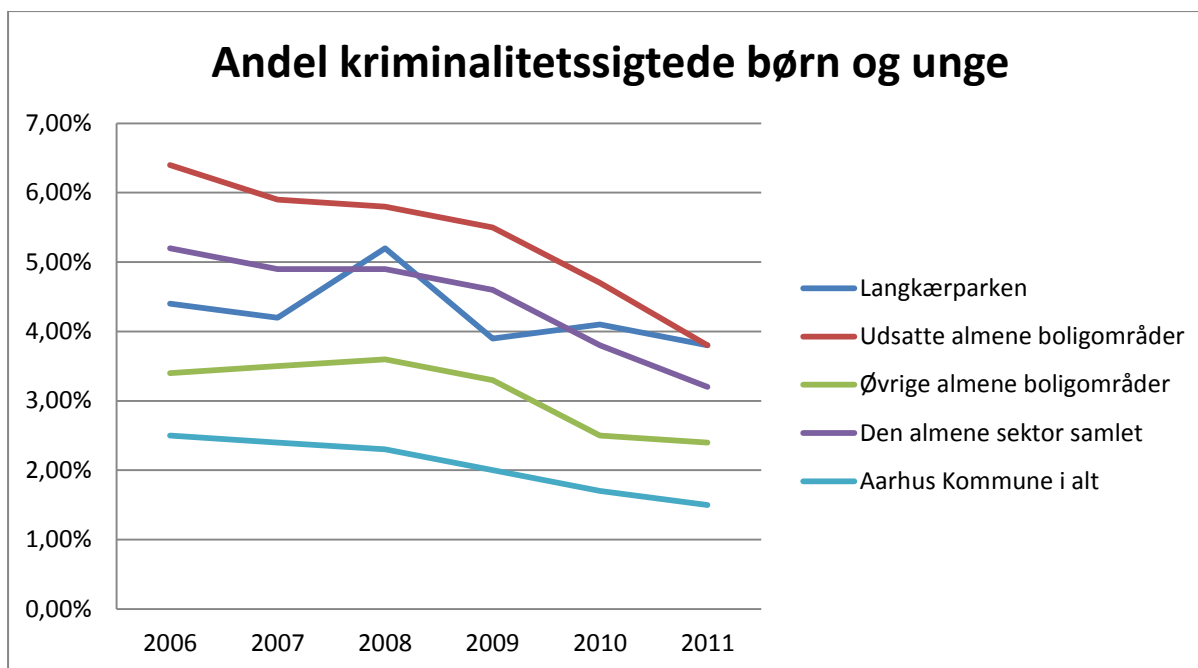

3. Ungdomskriminalitet: Andelen af kriminalitetssigtede unge i Langkærparken har været noget svingende siden 2006 med en relativ stor stigning fra 2007 til 2008. Generelt i Aarhus er andelen af kriminalitetssigtede unge faldet fra 2010-2011, men faldet har været mindst i Langkærparken (0,3 procentpoint mod 0,9 procentpoint i de udsatte almene boligområder). Ungdomskriminaliteten i Langkærparken er nu på linje med gennemsnitsniveauet i de udsatte almene boligområder i Aarhus og i øvrigt et godt stykke over niveauet i de ikke-udsatte almene boligområder i Aarhus.

Figur 4: Kriminalitetssigtede unge 10-17 år i Langkærparken og øvrige områder, 2006-2011

³ Indvandrere/efterkommere defineres som personer, der ikke har dansk oprindelse, hvilket vil sige, at forældrene er udenlandske statsborgere eller født i udlandet. I ovenstående opgørelse er kun personer med ikke-vestlig oprindelse medregnet.

4. Børn og unge (5.-10. klasse) uden for fritidstilbud: I Langkærparken deltager 73,3 % af børn og unge i 5.-10. klasse *ikke* i kommunale fritidstilbud. Til sammenligning er andelen i den samlede almene sektor og de udsatte almene boligområder på henholdsvis 60,4 % og 60,8 %. Når kun en lille del af børnene i 5. -10. klasse deltager i et kommunalt klubtilbud, vil mange i stedet tilbringe et mere udsat fritidsliv på egen hånd og ofte i grupper i området med uhensigtsmæssig adfærd.

Med 41,1 % af de voksne i alderen 18-64 år uden for arbejdsmarkedet, en andel på 47,6 % beboere med ikke-vestlig baggrund samt det forhold, at antallet af kriminalitetssigtede unge er på niveau med de udsatte boligområder i Aarhus, er Langkærparken tæt på at blive optaget på ghettolisten (som ministeriet for by, bolig og landdistrikter selv kalder den såkaldte ghettoliste). Langkærparken vil i så fald blive det fjerde århusianske boligområde på listen (sammen med Bispehaven, Gellerupparken/Tøveshøj og Trigeparken). Tiltagene beskrevet i nærværende boligsociale helhedsplan er et forsøg på at vende denne udvikling.

Vision og mål

I forbindelse med den fysiske helhedsplan er der formuleret en overordnet vision for Langkærparken. Visionen er vedtaget af Langkærparkens beboere og indeholder tillige udsagn af boligsocial karakter, og derfor vil visionen også gælde for den boligsociale indsats:

”Langkærparken skal udvikles til et mangfoldigt boligområde under hensyntagen til miljøteknisk, social og økonomisk bæredygtighed. Langkærparken skal være et trygt sted at bo og færdes, og der skal være god tilgængelighed for alle til udearealer og boliger.”

I forbindelse med den formulerede vision er der i tilknytning udnævnt en række overordnede mål, hvoraf følgende forventes realiseret under den boligsociale indsats:

- Beboere og besøgende i Langkærparken skal opleve en høj grad af tryghed.
- Med henblik på at skabe mangfoldighed, skal der sikres en højere grad af beboerinddragelse blandt andet med henblik på en større oplevelse af ejerskab til området blandt beboerne.

Den overordnede vision og tilhørende målsætninger suppleres af succeskriterierne under de enkelte aktiviteter som beskrevet under indsatsområderne nedenfor.

Indsatserne

På baggrund af ovenstående rids af problemkomplekset i Langkærparken ønsker AL2bolig og beboerne i Langkærparken at igangsætte indsatser inden for indsatstyperne: 1. Uddannelse, beskæftigelse og erhverv. 2. Børn, unge, familier. 3. Beboernetværk, inddragelse og demokrati.

Indsatsområde 1: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv

Det er åbenlyst, at beskæftigelsesudviklingen i Langkærparken, som beskrevet ovenfor, er en bekymringsfaktor. Ledigheden har i de senere år udviklet sig mere negativt end i sammenlignelige, almene boligområder. I nærområdet findes mange store arbejdspladser, og dermed er der en væsentlig ressource, som en beskæftigelsesindsats kan bygge på.

Det primære fokus i beskæftigelsesindsatsen vil være unge under 35 år, idet der for denne gruppe forventes at være størst synergieffekt mellem de sociale tiltag i det boligsociale arbejde og beskæftigelsesindsatsen. Der er fra andre boligsociale projekter erfaring med at beskæftigelsesindsatsen har størst effekt for den gruppe.⁴ Dette indbefatter også en indsats i forhold til at hjælpe unge under 18 år med at finde fritidsjob og lærlingepladser. Beskæftigelsesindsatsen tilsigter dog at støtte alle ledige beboere i Langkærparken.

Den største gruppe beboere uden for arbejdsmarkedet er førtidspensionister, som udgør mere end halvdelen af de voksne beboere uden for arbejdsmarkedet i Langkærparken (sep. 2011). Der er derfor planlagt en indsats for denne gruppe vedrørende information om både job med løntilskud for førtidspensionister og selvstændigt erhverv i samarbejde med Jobcenter Aarhus.

På et presset arbejdsmarked forventes frivillige og CSR-relaterede aftaler at være de mest virkningsfulde instrumenter til at hjælpe beboerne i beskæftigelse. Denne indsats integreres som en del af den samlede boligsociale indsats.

Det samlede beskæftigelsesmål er for perioden frem til ultimo 2013, at mindst 10 beboere kommer i beskæftigelse eller uddannelse såfremt den fysiske helhedsplan godkendes af beboerne. Realiseres renoveringsprojektet ikke, nedjusteres forventningen til 7 beboere i beskæftigelse eller uddannelse. Dertil kommer, at mindst 7 unge kommer i fritidsjob.

---

⁴ Kilde: *Boligsociale beskæftigelsesindsatser – Effektmåling af boligsociale beskæftigelsesindsatser i udsatte boligområder i Danmark*. Center for Boligsocial Udvikling, 2011.

Beskæftigelsesområdet er stærkt lovreguleret, og derfor er der indgået en aftale med Beskæftigelsesforvaltningen i Aarhus Kommune om en lokal beskæftigelsesindsats i Langkærparken.

Aktivitet 1: Job- og uddannelsesrådgivning og Jobcafé

Problemkompleks: For ledige beboere, som har svært ved selv at være opsøgende på tilbud om jobsøgning og vejledning, oprettes der et tilbud i boligområdet. Ved at tilbyde frivillig job- og uddannelsesrådgivning i samme lokaler, som der ellers foregår sociale aktiviteter, tilstræbes det at reducere den utryghed, der kan være blandt nogle ledige beboere i mødet med offentlig jobrådgivning. Målet er at få flere beboere i beskæftigelse, men i høj grad også at motivere og støtte beboerne til at kunne indgå bedst muligt i den kommunale beskæftigelsesindsats.

Formål: De ledige beboere hjælpes med jobafklaring, vejledning og coaching, så de er i stand til at se en mulig vej ind på arbejdsmarkedet. Aktiviteten er primært tænkt som en støtte til dem, som ikke har tilbud om lignende jobrådgivning på jobcenteret. Der er desuden mulighed for en håndholdt indsats, hvor beboerne støttes i alle faser af jobsøgningen. Tilbuddet er åbent for alle, så hvis nogle beboere føler sig mere trygge ved at snakke om deres muligheder på arbejdsmarkedet i denne sammenhæng, er de velkomne.

Samtidig fungerer den åbne jobrådgivning som indslusning til at bruge de jobåbninger, der udspringer af frivillige aftaler med AL2boligs samarbejdspartnere og et virksomhedsnetværk i Tilst området.

Indhold og praksis: Der tilbydes åben, individuel jobrådgivning og afklaring to dage om ugen, samt efter aftale en mere indgående coaching samtale. I forlængelse af åben rådgivning er der en ugentlig jobcafé, hvor beboerne kan mødes og få støtte til at skrive ansøgninger og cv. Der vil også være mulighed for rådgivning i forhold til virksomhedspraktik.

Der oprettes en database med jobsøgende beboere, så der kan støttes op om et match i forhold til opslåede stillinger eller jobåbninger ved AL2boligs samarbejdspartnere.

Det er aftalt med Vitta Schmidt fra Job og Trivsel, Jobcenter Aarhus, at hun afholder møder for beboerne i Langkærparken, hvor der orienteres om mulighederne for beskæftigelse og indtægt, når man er på førtidspension.

Tilsvarende vil Steen Larsen fra ”Projekt Mikrolån”, Center for Job og Trivsel, afholde orienteringsmøder i Langkærparken. Projektet er et tilbud om iværksætterrådgivning og et økonomisk lån til opstart af egen virksomhed for førtidspensionister og kontanthjælpsmodtagere match 2.

I åben rådgivning vil der også være mulighed for individuel uddannelsesvejledning – tilbuddet er til alle beboere, men også her primært tiltænkt de beboere, som ikke har tilbud om tilsvarende vejledning på skoleforløb eller lignende. Der orienteres om forskellige uddannelser, støttemuligheder og relevante hjemmesider samt skabes kontakt til vejledere på uddannelsesinstitutionerne.

Det er også planen at invitere relevante uddannelsesvejledere, sammen med rollemodeller fra Langkærparken, til temaarrangementer og præsentation af uddannelser.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 30 beboere vælger at modtage den tilbudte jobrådgivning - mindst 15 af disse beboere er desuden aktive i den oprettede Jobcafé med udfærdigelse af CV og ansøgninger.
- Mindst 5 beboere, som deltager i jobrådgivningen, kommer i job eller uddannelse.
- Mindst 5 beboere, som deltager i jobrådgivningen vælger at starte i opkvalificerende virksomhedspraktik.

Samarbejdsrelationer: Myndighedsansvaret ligger ved Aarhus Kommune, og det er afgørende for samarbejdet, at alle tiltag er afstemt med den ledige beboers jobplan. Formålet med aktiviteten er at skabe afklaring og motivation, men mulighederne for at bidrage med mentorstøtte, praktik og løntilskud afgøres af sagsbehandleren, og det er derfor vigtigt, at der skabes et tæt samarbejde. Det er et nyt tiltag med jobrådgivning i Langkærparken, og der forventes derfor en indkøringsperiode for både beboerne og sagsbehandlere på Jobcenteret.

Uddannelsesdage arrangeres i samarbejde med relevante uddannelsesinstitutioner og i fælles koordinering med UU-vejlederen på Tilst Skole.

Medarbejderressourcer: Den boligsociale medarbejder, der varetager beskæftigelsesindsatsen, forventes at bruge 6 arbejdstimer om ugen i 2012 på denne aktivitet og 8 timer om ugen i 2013.

Forankring: Erfaringerne deles med Jobcenter Aarhus med henblik på fremtidige overvejelser om en lokal indsats i Tilst.

Aktivitet 2: Frivillige aftaler

Problemkompleks: Der er generelt mange unge i dag, som har svært ved at finde job og praktikpladser. Det gælder ikke mindst unge, som bor i almene boligområder med generelt stor ledighed, idet der ofte ikke er et stort personligt netværk af familie og venner på arbejdsmarkedet, som kan hjælpe med til at bane vej ind på arbejdsmarkedet. BL – Danmarks Almene Boliger anbefaler for at imødegå dette, at der med boligforeningernes samarbejdspartnere laves aftaler om oprettelse af praktikpladser - eller andre former for job- og uddannelsesmuligheder for unge.

Formål: Hvor det er muligt, inddrages AL2boligs leverandører inden for nybyggeri, renovering og drift i beskæftigelsesindsatsen, så der ved kontraktindgåelse laves frivillige aftaler, der kan skabe job- og praktikpladser til Langkærparkens beboere. Herunder tilsigtes det med CSR-aftaler at hjælpe beboere i arbejde, som ellers ville have svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Den primære målgruppe vil være unge under 30 år. I startfasen vil det primært være de mere velfungerende unge, og senere, når AL2bolig har fået mere erfaring på området, kan man evt. tage mere udsatte unge ind.

Indhold og praksis: Der laves frivillige aftaler med AL2boligs samarbejdspartnere. Det kan for eksempel være de virksomheder, der står for rengøring og klargøring af flyttelejligheder. Såfremt renoveringen af Langkærparken under den fysiske helhedsplan godkendes, forventes det, at mulighederne for denne type aftaler tiltager.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013: For denne aktivitet er succes lig med gode match mellem ledige i Langkærparken og jobåbninger eller lærlingepladser hos AL2boligs samarbejdspartnere. Det er et nyt område for AL2bolig, og det forventes derfor at udvikle sig over de kommende år. Succeskriterier frem til slutningen af 2013 under forudsætning af, at renoveringsprojektet går i gang senest i sommeren 2013:

- Der skabes mindst 5 jobs eller lærlingepladser.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013, hvis renoveringen ikke går i gang:

- Der skabes mindst 2 jobs eller lærlingepladser.

Samarbejdsrelationer: Den primære samarbejdspartner er, foruden de relevante virksomheder, Beskæftigelsesafdelingen i Aarhus Kommune. De frivillige partnerskabsaftaler skal koordineres i forhold til det kommunale virksomhedscenters partnerskabsaftaler, så der ikke opstår parallelle tiltag. I de enkelte tilfælde undersøges desuden sammen med den tilknyttede sagsbehandler, om der er mulighed for at kombinere frivillige aftaler med mentorstøtte eller løntilskud.

Det Boligsociale Fællessekretariat har en koordinerende funktion i forhold til de frivillige samarbejdsaftaler i almene boligselskaber i Aarhus.

Medarbejderressourcer: Indsatsen varetages af den boligsociale medarbejder, som er ansvarlig for beskæftigelse og uddannelse. Det sker i samarbejde med AL2boligs tekniske chef Peter Brix Westergaard. Der afsættes 2 timer pr. uge i 2012 til denne aktivitet og 1 time pr. uge i 2013.

Forankring: Ved afslutning af projektperioden for den boligsociale indsats forventes denne aktivitet at være forankret i AL2boligs driftsafdeling med støtte fra Det Boligsociale Fællessekretariat i Aarhus.

Aktivitet 3: Mentorordning

Problemkompleks: Det kan være forbundet med usikkerhed i nogle virksomheder at inkludere unge medarbejdere med sociale udfordringer eller anderledes kulturelle baggrunde. Der er erfaring med, at mentorordninger kan være med til at mindske den barriere, som dette kan medføre. Langkærparken har en bred beboersammensætning, og derfor vil denne form for tiltag være hensigtsmæssig i forhold til at støtte de unges tilknytning til arbejdsmarkedet.

Formål: Der fokuseres på at mobilisere et socialt engagement hos ejere af mindre erhvervsvirksomheder i Tilst og omegn. Der arbejdes på en kompetenceudvikling af personer fra disse virksomheder i at kunne agere som sociale mentorer for unge.

Indhold og praksis: Den unge tilknyttes en virksomhed i projektet og får en jobfunktion, der er meningsfuld og bidragende i forhold til virksomhedens kerneydelse. Den unge knyttes til én

kontaktperson i virksomheden, og den unge og kontaktpersonen arbejder sammen om løsningen af daglige arbejdsopgaver. Kontaktpersonens opgave er at fungere som mentor og rollemodel for den unge. Hensigten er, at den unge bliver hjulpet på vej til oplevelsen af at være værdifuld i arbejdsfællesskabet, udvikler sin arbejdsidentitet og bliver inspireret til at vælge fremtidig uddannelse og beskæftigelsesretning.

Et nøglepunkt i indsatsen er kontaktpersonernes kompetencer til at træde ind i rollen som mentorer for de unge. For at sikre et relevant kompetenceniveau hos kontaktpersonerne skal disse deltage i et mentorkursus, hvor der er særligt fokus på udviklingen af mentorkompetencer i relation til unge ramt af sociale problemer og unge med forskellige kulturelle forståelser og baggrunde.

Kurset skal hjælpe kontaktpersonerne til;

- at forstå deres egen rolle og identitet i det sociale mentorarbejde
- at opbygge en kulturel forståelse i forhold til den unge
- at arbejde ud fra relevante dialogteknikker
- at være bevidst anerkendende og ”tilrettevisende” i relationen til den unge
- at kunne motivere den unge
- at kunne konfliktmediere

Kontaktpersonerne indgår efterfølgende i et mentornetværk, hvor de deler erfaringer med hinanden, og i fællesskab forholder sig til de problemstillinger de møder i arbejdet med de unge.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Kompetenceudvikling af mindst 7 sociale mentorer i mindre erhvervsvirksomheder

Samarbejdsrelationer: Aktiviteten gennemføres i samarbejde med Attractor/Rambøll og CABI. Attractor/Rambøll har udviklet mentorprogrammet og vil stå for gennemførelsen af dette.

Medarbejderressourcer: Den boligsociale medarbejder koordinerer samarbejdet mellem de ledige unge, virksomhederne og Attractor/Rambøll. Der afsættes 1 time om ugen til koordinering af aktiviteten.

Forankring: Erfaringerne med mentorstøtte til mindre virksomheder deles med Jobcenter Aarhus hele vejen gennem projektperioden med henblik på at afdække muligheden for at forankre metoden i den kommunale drift.

Aktivitet 4: Virksomhedsnetværk

Problemkompleks: Der er en stor andel af de unge under 35 år i Langkærparken, som er uden for arbejdsmarkedet. Både for gruppen af unge i alderen 18-24 år og 25-34 år gælder det, at andelen, som er uden for arbejdsmarkedet, er større end generelt i den almene boligsektor. Der ønskes derfor en særlig indsats for at hjælpe unge under 35 år, som ellers måske vil have svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Samtidig forventes den afledte sociale effekt ved at støtte beskæftigelsen for denne gruppe at være størst.

Formål: Langkærparken ligger i et område med et større butiksområde, og dermed er der potentielt mange arbejdspladser for unge. Formålet med at skabe et virksomhedsnetværk er at hjælpe primært ledige under 30 år fra Langkærparken i arbejde og unge under 18 år i fritidsjob.

Indhold og praksis: Der er lige nu mange projekter i Langkærparken i form af klimablok samt fysisk og social helhedsplan. Tilst er desuden blevet valgt som et forsøgsområde for inklusion i Aarhus Kommune. Den opmærksomhed, der skabes i nærmiljøet i den forbindelse, benyttes til at lave CSR-relaterede aftaler med lokale virksomheder.

CSR-chef i BRF kredit Lene Hjorth vil hjælpe med at skabe kontakt til virksomheder, som vil deltage i virksomhedsnetværket. Der afholdes et møde for de interesserede virksomheder ved AL2bolig. Den øvrige opsøgende virksomhedskontakt gennemføres af den boligsociale medarbejder i samarbejde med formanden for Fællesrådet i Tilst.

Der laves en markedsføringsstrategi for at promovere fælles ansvarlighed for et økonomisk og socialt bæredygtigt nærmiljø i Tilst. De medvirkende virksomheder får styrket deres sociale profil, og der affødes en reklameværdi ved eksponering i medierne.

Virksomhederne opfordres desuden til officielt at indgå i markedsføringsmaterialet omkring netværket.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013: Virksomhedsnetværket vil formodentlig gradvist blive forøget, men det forventes, at der i løbet af det første år opnås følgende:

- Minimum 10 virksomheder bliver en del af netværket.
- Der tilbydes mindst 5 stillinger, lærepladser eller fritidsjob fra deltagerne af netværket.

Samarbejdsrelationer: Der er indledt et samarbejde med BRF-kredit (CSR-chef Lene Hjorth) om udviklingen af virksomhedsnetværket. Desuden er Fællesrådet i Tilst valgt som samarbejdspartner for at løfte projektet til at gælde hele Tilst. Langkærparken er det relevante indsatsområde, men perspektivet er at bevare hele Tilst som et bæredygtigt og attraktivt boligområde.

Virksomhedscentret ved Jobcenter Aarhus har allerede partnerskabsaftaler med nogle af de relevante virksomheder, og indsatsen for at skabe et lokalt virksomhedsnetværk vil ske i behørig koordinering med Virksomhedscentret.

I mediestrategien planlægges det at inkludere Jyllandsposten, Lokal Avisen og Århus Stiftstidende. Dette koordineres med den informationsmedarbejder ved AL2bolig, som er ansvarlig for information vedrørende den fysiske helhedsplan i Langkærparken.

Medarbejderressourcer: Aktiviteten er forankret ved den boligsociale medarbejder. Der afsættes 2 timer pr. uge i 2012 til denne aktivitet og 7 timer pr. uge i 2013. Mediestrategien gennemføres i samarbejde med projektets informationsmedarbejder.

Forankring: Virksomhedsnetværket er tænkt som et CSR netværk for Tilst, som kan fungere efter afslutning af den boligsociale indsats.

Aktivitet 5: Projekt Fritidsjob

Problemkompleks: Undersøgelser peger på, at unge med fritidsjob har større sandsynlighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse end unge, der ikke har fritidsjob. Det giver desuden de unge brede arbejdsmarkedskompetencer, og det styrker deres selvværd og motivation til at komme videre fx med en uddannelse. Fritidsjobbet kan ligeledes give et løft til unge af forældre med svag tilknytning til arbejdsmarkedet, og dermed være med til at bryde den sociale arv.⁵

Formål: Formålet med aktiviteten er at give udsatte unge et tilbud om fritidsjob, der vil give dem kendskab til arbejdsmarkedet og en bedre platform til at vælge ungdomsuddannelse og erhverv.

Indhold og praksis:

1. Vejledning af den unge i forhold til fritidsjob. Hvad venter der den unge på arbejdsmarkedet, og hvad forventes der af dem?
2. Registrering af de unge og virksomhederne i en jobdatabase.
3. Afprøvning af de unge som ”vicevært-elever” i Langkærparkens driftsafdeling. Der er også mulighed for i samarbejde med UU-vejlederne på folkeskolerne at arrangere en afprøvning i form af erhvervspraktik, såfremt det skønnes relevant for den unge. Formålet er at få en erfaring med, hvordan den unge fungerer på en arbejdsplads, inden der formidles et regulært fritidsjob.
4. Fremskaffelse af fritidsjob hos virksomheder. Dette kombineres med aktiviteterne Frivillige aftaler og Virksomhedsnetværk.
5. Opfølgning hos virksomheder, hvis der er udfordringer i arbejdsforholdet med den unge.

Der vil også - i det omfang det er muligt – blive arbejdet på at skabe fritidsjobs i forbindelse med renoveringen af Langkærparken. Det undersøges desuden, om der er grundlag for at etablere en form for vikarservice, så virksomheder i nærområdet kan ringe efter en ung medhjælper ved akutbehov.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 15 unge modtager vejledning i forhold til fritidsjob
- Mindst 8 unge skal afprøves som ”vicevært-elev”.
- Mindst 7 unge starter i fritidsjob som følge af aktiviteten

Samarbejdsrelationer: Der etableres et samarbejde med UU-vejlederne på Tilst Skole. Ved særligt udsatte unge koordineres aktiviteten også med Hotspot Erhverv og Socialforvaltningen i Aarhus.

Fællesrådet i Tilst er også en samarbejdspartner på dette område ligesom beskrevet under aktiviteten Virksomhedsnetværk.

---

⁵ Kilde: *Godt på vej – Virkningen af fritidsaktiviteter i udsatte boligområder*, Center for Boligsocial udvikling, 2012

Der inddrages løbende erfaringer fra Det Boligsociale Fællessekretariatet herunder projektleder Janne Nørager, Projekt Fritidsjob i Viby syd.

Medarbejderressourcer: Aktiviteten er forankret ved den boligsociale medarbejder, som er ansvarlig for uddannelse og beskæftigelse. Der afsættes 3 timer pr. uge i 2012 til denne aktivitet og 7 timer i 2013.

Forankring: Aktiviteten kan delvist køre videre som et forankret projekt i AL2boligs driftsafdeling. Det gælder primært afprøvningen af vicevært-elever som nævnt i pkt. 3 ovenfor.

Aktivitet 6: Lektiecafé

Problemkompleks: Der findes på nuværende tidspunkt en lektiecafe på Tilst Bibliotek, men det er til tider svært at styre adfærden i ungegruppen, når biblioteket samtidig bruges af andre. Det har derfor været drøftet med bibliotekets områdeledelse om en del af lektiehjælpen evt. kan flyttes til de lokaler, der indrettes til Projekt fritidsjob.

Formål: Børn og unge i Langkærparken hjælpes til at fastholde engagementet for læring og uddannelse.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Deltagelse af gennemsnitligt 10-15 børn i Langkærparken i den nyoprettede del af lektiecaféen.

Indhold og praksis: Gennem et samarbejde med Tilst Bibliotek tilpasses den eksisterende lektiehjælp, så de ældre børn får lektiehjælp i Langkærparkens Lektiecafé, og de yngre børn fortsætter med lektiehjælp på biblioteket.

Samarbejdsrelationer: Tilst bibliotek og Dansk Flygtningehjælp, som står for den eksisterende lektiehjælp, er samarbejdspartnere. Det undersøges, om Langkær Gymnasium evt. kan inddrages i forhold til lektiehjælp til de større børn.

Medarbejderressourcer: De boligsociale medarbejdere fungerer som tovholder på lektiecaféen og koordinerer tilbuddet med Tilst Bibliotek. De boligsociale medarbejdere forventes at afsætte 2 timer om ugen i 2013 til koordinering af aktiviteten.

Forankring: Når lektiehjælpen er flyttet til det projekterede aktivitetshus, forventes det at kunne køre ved, at den ansvarlige for aktivitetshusets drift sørger for, at der er adgang til denne aktivitet.

Indsatsområde 2: Børn, unge, familier

Andelen af børn og unge er større i Langkærparken end i både den almene sektor og Aarhus Kommune generelt. 27,8 % af beboerne i Langkærparken er børn og unge (0 – 18 år) mod 23,4 % i den almene sektor og 19,6 % i kommunen generelt. Samtidig oplever man i området problemer med hærværk og omstrejfende unge. Det er derfor vigtigt, at der sættes tiltag i gang

for børn og unge, men også for familierne som en samlet enhed. Sunde aktiviteter og hjælp til oprettelse af et forældrenetværk er derfor bl.a. nogle af de tiltag, der ønskes igangsat under dette indsatsområde.

Aktivitet 1: Ungehuset

Problemkompleks: Der er i og omkring Langkærparken en gruppe på 20-25 teenagedrenge, som ikke fungerer i de etablerede fritidstilbud i Tilst. Der har været afholdt et møde i AL2bolig med repræsentanter fra blandt andet Tilst skole, Fritidsklubben, Ungdomsklubben og Ungdomsskolen, hvor det blev tilkendegivet, at denne gruppe af unge ikke på nuværende tidspunkt kan inkluderes i de eksisterende tilbud.

De unge har desuden selv gjort opmærksom på, at de ikke oplever at have nogen steder at være, og at de føler sig uden for de tilbud, som eksisterer.

Der har i 2011 været omkostninger på omkring 1 million kr. i Langkærparken på grund af hærværk – heraf 350.000 kr. alene til udskiftning af låse til kælderrummene. Det forventes, at denne udgift kan reduceres, når de unge har et sted at være. Desuden har der fra beboernes side været tilkendegivelser om utryghed, fordi de unge om aftenen står i større grupper ved butiksområdet i Langkærparken. Hvis de unge får et andet samlingssted, så forventes dette problem også at blive mindsket.

Formål: Skabelsen af et værested for den beskrevne gruppe af unge i Langkærparken har flere formål:

- Helt basalt skal der for de unge være et alternativ til gadehjørnet, hvor de har bedre mulighed for socialt samvær, og der er mulighed for mere opbyggende aktiviteter. Tilstedeværelse af pædagogisk uddannet personale på værestedet skal sikre, at de unge etablerer en samværsform, som gør, at de på længere sigt kan inkluderes i de eksisterende fritidstilbud i Tilst.
- De unge skal inddrages og have medansvar. Allerede i de arbejdsgrupper, som skal beskrive rammer og indhold for værestedet, skal de unge opleve, at de har medindflydelse. Dette fortsætter også i den daglige drift af stedet. Formålet er, at de unge får et ejerskab til stedet og derigennem selv er med til at regulere den adfærd, som er nødvendig for, at værestedet kan fungere.
- Værestedet skal fungere som en kontakthoved til de unge vedrørende Projekt Fritidsjob (aktivitet 5 under indsatsområde 1), som har til formål at opbygge motivation og ansvarlighed i forhold til at kunne fastholde et job.
- En del af de hærværksproblemer, der er i Langkærparken, vurderes at komme fra unge, som ikke hører til i boligområdet – sandsynligvis i samspil med de lokale unge. De ovenstående beskrevne tiltag for at skabe ejerskab, medansvar og tilknytning til boligområdet har samtidig til formål at gøre de unge fra Langkærparken til medspillere i forhold til at bevare Langkærparken som et attraktivt boligområde.

- Ungehuset skal være base for forældrenetværket og dermed kæde arbejdet med de unge sammen med forældreinddragelse. Flere forældre har tilkendegivet, at de gerne vil vide, hvad deres børn laver i fritiden, og hvem de er sammen med. Når forældrene har kontakt til hinanden via et netværk, så kan det give dem en oplevelse af tryghed.
- Ungehuset skal desuden bruges til andre aktiviteter for unge. Det kan være lektiehjælp eller sommerferieaktiviteter. Der er et ønske om inklusion af de unge, der bruger Ungehuset som værested, og derfor skal det også være en del af andre aktiviteter, som foregår på stedet.

Indhold og praksis: Der etableres et værested i en pavillon, som drengene selv er med til at præge. Derved tilstræbes det at skabe et ejerskab til stedet. Der stilles en pædagogisk medarbejder fra Børn og Unge, Aarhus Kommune til rådighed i 15 timer om ugen, som er ansvarlig for driften af stedet. Derudover ansætter AL2bolig en pædagogisk medhjælper i et antal timer.

De unge deltager i klargøring og indretning af værestedet. I samarbejde med den pædagogiske medarbejder inddrages de unge i formuleringen af værestedets regler og den daglige drift. Det er meningen, at de unge skal benytte dette brugerdemokrati til at få indflydelse på hvilke aktiviteter, der skal foregå i værestedet.

De boligsociale medarbejdere er tilknyttet værestedet for at støtte de unge i at komme i fritidsjob eller uddannelse. De bidrager desuden til at inddrage frivillige, som kan indgå i værestedets aktiviteter.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Værestedet bruges af mindst 15 unge på de dage, hvor der er åbent.
- Omkostningerne efter hærværk reduceres med 30 % i 2013 i forhold til året før.
- Meningsmålinger i beboerpanelet viser, at aktiviteterne for unge medvirker til øget tryghed i Langkærparken.

Samarbejdsrelationer: Der er etableret en arbejdsgruppe bestående af viceskoleleder på Tilst Skole Pia Mitens, Mogens Bennekov fra FU, Ungdomsklubleder i Tilst Michael Gregersen, Jonas Bach fra Det Boligsociale Fællessekretariat, Agnete Hjort fra Tilst Bibliotek, Torben Bendix Halkjær fra Afdelingsbestyrelsen i Langkærparken, SSP konsulent Peter Poulsen, opsøgende gademedarbejder Chadi Abdulmajeed og repræsentanter fra AL2bolig. Arbejdsgruppens formål er at definere rammer og indhold for værestedet. Når den økonomiske ramme og pædagogiske linje er fastlagt, inddrages 3-4 af de unge også i arbejdsgruppen.

Der bevares et tæt samarbejde med Aarhus Kommune, Fritids- og ungdomsklubberne, Tilst Skole, Tilst Biblioteket, Natteravnene og de opsøgende gademedarbejdere.

Der er desuden lavet en aftale om, at SSP og Politiets kriminalitetsforebyggende medarbejder kan inddrages efter behov.

Aarhus Kommune bidrager med kontant medfinansiering i en 4-årig periode.

Afdelingen bidrager med kontant medfinansiering til anskaffelse af pavillon og interiør.

FU stiller 15-20 pædagogtimer om ugen til rådighed i en 2-årig periode. Det tilstræbes, at der deles en medarbejder med den lokale fritidsklub, så der også er en kontinuitet i forhold til igen at inkludere de unge i de eksisterende fritidstilbud på længere sigt.

Tilst Biblioteket har tilbudt at stille en medarbejder til rådighed til opstart af aktiviteter i Ungehuset. Der er desuden aftalt et samarbejde omkring lektiehjælp i Ungehuset.

Medarbejderressourcer: De boligsociale medarbejdere hjælper med aktiviteter på værestedet og står for koordinering med andre aktiviteter i Ungehuset. En af de boligsociale medarbejdere indgår i ledelsesgruppen for værestedet.

De boligsociale medarbejdere forventes at afsætte 8 timer pr. uge i 2012. Herefter er de tilknyttet værestedet 5 timer om ugen for at støtte de unge i at komme i fritidsjob eller uddannelse.

Forankring: Det tilstræbes, at størstedelen af de unge ved afslutningen af projektperioden for den boligsociale indsats kan inkluderes i de eksisterende fritidstilbud, og at øvrige aktiviteter for unge flyttes over i det planlagte aktivitetshus fra 2014.

Aktivitet 2: Mødregruppe og eneforsørgere

Problemkompleks : Forældrenes sociale liv har stor betydning for både egen trivsel og børnenes opvækst. Andelen af børn er stor i Langkærparken, men også andelen af børn af enlige forældre er høj.⁶

Sundhedsplejerskerne i Tilst mangler desuden et passende sted, hvor de kan forankre deres arbejde med at undervise i barnepleje og ernæring, og vil gerne lade dette indgå som tilbud til en åben mødregruppe i Langkærparken.

En mødregruppe kan således både fungere som et sted for læring og skabe netværk på tværs af kulturer.

Selvom der er særlig opmærksomhed på de enlige mødre i Langkærparken, så er målgruppen alle mødre, som bor i lokalområdet, og som ikke deltager i Aarhus Kommunes almindelige mødregrupper.

Formål: Aktiviteten har til formål at skabe et støttende netværk for mødre i Langkærparken. Samtidig benyttes ”mødrestedet” til at give relevant viden om pædagogik, barnepleje, kost og ernæring, økonomi og sociale aktiviteter i nærområdet for børn og deres forældre. Samlet set er formålet at støtte mødrene i deres hverdag.

---

⁶ I 2009 var andelen af børn af enlige forældre ifølge KÅS-tal på 31,1 %

Indhold og praksis: Der oprettes et samlingssted i aktivitetshuset for mødre og deres børn, hvor mødre kan dele erfaringer og støtte hinanden – en form for udvidet mødregruppe tæt på hjemmet. Såfremt planerne for aktivitetshuset ikke godkendes, kan der som alternativ indrettes en kælderlejlighed til formålet.

Der har været kontakt til nogle af områdets sundhedsplejere, som gerne vil have et sted, de kan bruge til kontakt med de nye mødre, og ”Mødrestedet” indrettes også til dette formål. Der er aftalt åbent hus med vejledning om barnepleje en gang om ugen og orientering om kost og ernæring en gang om måneden.

Der planlægges også afholdt forskellige relevante foredrag eller workshops. Det kan for eksempel være i samarbejde med Mødrehjælpen, der afholder ”handyman” kurser, besøg af en ernæringsrådgiver eller et oplæg om ”økonomi og støttemuligheder” for nye forældre.

Idet hverdagen som eneforælder kan være en udfordring i sig selv, vil en hjælpende hånd måske netop være det, der gør, at man får et ekstra overskud. Det planlægges derfor at oprette en ’bedstepatrulje’, hvor ældre frivillige kan hjælpe til som reservebedste.

Når der arrangeres mange relevante aktiviteter for forældre og børn, tilstræbes det samtidigt at skabe en tilknytning til aktivitetshuset, som gør, at der her skabes et samlingssted for netværk mellem forældre.

Succeskriterier for 2013:

- Der oprettes en mødregruppe med mindst 10 deltagende mødre og deres børn.
- Mindst 50 % af mødre oplever bedre trivsel.
- Der oprettes en ’bedstepatrulje’ med mindst 10 deltagere, og der skabes kontakt mellem disse og mødre.

Samarbejdsrelationer: Blandt de relevante samarbejdspartnere er områdets sundhedsplejersker, mødrehjælpen, Tilst Skole og Familieskolen i Tilst.

Medarbejderressourcer: Den boligsociale medarbejder vil i denne aktivitet have en tovholderfunktion. Dvs. koordinere indsatsen med andre aktiviteter i huset og hjælpe med at skaffe oplægs- og foredragsholdere til ”Mødrestedet”. Den boligsociale medarbejder forventes at afsætte 4 timer pr. uge i 2013 hvor aktiviteten oprettes. Herefter afsættes 3 timer om ugen.

Forankring: Det forventes, at aktiviteten ved afslutning af projektperioden er så etableret i det nye aktivitetshus, at den kan opretholdes ved frivillig indsats. Et lignende tilbud har tidligere været oprettet som en del af Fritidsklubben i Langkærparken, og aktiviteten kan eventuelt køre videre på frivillig basis i dette regi.

Aktivitet 3: Kvindeklub

Problemkompleks: Der har vist sig at være et behov for mange kvinder i Langkærparken om at mødes omkring et fællesskab. Der er nu via kvindeklubben skabt mulighed for dette, men

kvinderne bør støttes i forhold til at udvikle og udnytte egne ressourcer, så fællesskabet i Langkærparken bliver stærkere.

Formål: Der udvikles et større kendskab mellem kvinderne i Langkærparken, og de får mulighed for i fællesskab at lave forskellige arrangementer. Det er en netværksskabende aktivitet, som gavner fællesskabet i Langkærparken - også i højere grad på tværs af etnicitet. Gennem aktiviteten er det formålet, at de deltagende kvinder kan støtte hinanden i hverdagen.

Indhold og praksis: Kvindeklubben videreføres og videreudvikles som et allerede etableret projekt. Klubben har et lokale til rådighed på Torstilgårdsvej 6. Der er på nuværende tidspunkt tre etniske grupper – en somalisk gruppe, en gruppe kvinder med arabisk modersmål og en gruppe kvinder fra Sri Lanka. Kvinderne styrer på nuværende tidspunkt klubben på egen hånd, primært som en hyggeklub. Kvinderne skal støttes i at tilføre klubben yderligere indhold, eksempelvis omkring emnerne sundhed, information og kreativitet. Ligeledes skal kvinderne hjælpes til forskellig medborgerinddragelse, eksempelvis tilstræbes det at skabe relationer og fællesskab på tværs af de forskellige klubber i Langkærparken. For eksempel vil der blive planlagt bazardage i løbet af forår og sommer, hvor kreative klubber og madklubber kan sælge det, de fremstiller. Desuden planlægges det at inddrage interesserede kvinder i projekt Bydelsmødre. Tilst Bibliotek har fået en bevilling til et toårigt projekt, hvor frivillige kvinder (bydelsmødre) hjælper andre kvinder til at opdage og anvende egne ressourcer.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 50 kvinder deltager jævnlige i Kvindeklubben.
- Kvindeklubben inddrages i sociale aktiviteter i Langkærparken.
- Mindst 8 kvinder bosat i Langkærparken bliver uddannet bydelsmødre.
- Bydelsmødrene afholder hver mindst 5 samtaler/hjemmebesøg blandt beboerne i Langkærparken

Samarbejdsrelationer: Når der eksisterer klubber, som ikke er en del af Fritidsklubben i Langkærparken, koordineres det med formanden for Fritidsklubben i Langkærparken. Desuden planlægges det fra 2013 at samarbejde med Tilst Bibliotek i forhold til projekt Bydelsmødre.

Medarbejderressourcer: Aktiviteten er forankret ved den boligsociale medarbejder, som er ansvarlig for indsatsområdet. Der afsættes 2 timer om ugen fra 2013 til denne aktivitet.

Forankring: Det forventes at kvindeklubben kan føres videre på kvindernes eget initiativ.

Aktivitet 4: Forældre-netværk

Problemkompleks: Det efterspørges fra Tilst Skole, Idrætsforeningen TST, daginstitutioner og ungdoms- og fritidsklubberne, at forældrene i højere grad inddrages i børnenes skole- og fritidsliv.

Der er tiltagende problemer med hærværk og anden udad reagerende adfærd blandt børn og unge. Konsekvenserne er, at de ikke får det tilstrækkelige udbytte af skolegang og fritidsaktiviteter, og flere udelukkes fra tilbuddene på grund af deres adfærd. Det vurderes ud fra

samtaler med flere institutioner, at forældrenes begrænsede aktive deltagelse i børnenes skole- og fritidsliv i nogen grad er en følge af sproglige og kulturelle barrierer, et begrænset netværk og manglende personligt overskud.

Formål: Der skabes et netværk af forældre i Langkærparken. Hensigten med netværket er, at forældre kan støtte hinanden, og der derved skabes øget forældreinddragelse i børnenes liv og interesseområder.

Indhold og praksis: Der indkaldes til et fællesmøde i Langkærparken med temaet ”Hvordan kan jeg som forælder støtte mit barn ved deltagelse i skole- og fritidstilbud”. Til fællesmødet deltager repræsentanter for Tilst Skole, Idrætsforeningen TST og det kommunale fritidstilbud. Det tilstræbes i forlængelse af mødet at oprette et forældre-netværk i Langkærparken – organiseret med en styregruppe og regler for, hvordan de tilknyttede forældre støtter hinanden og børnene.

Det er planlagt løbende at arrangere temamøder for forældre-netværket med relevante foredragsholdere eller repræsentanter for de ovenfor nævnte institutioner.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 25 forældre deltager i netværket

Samarbejdsrelationer: Tilst Skole, Idrætsforeningen TST og det kommunale fritidstilbud indgår som samarbejdspartnere for forældre-netværket.

Medarbejderressourcer: Aktiviteten er forankret ved begge de boligsociale medarbejdere, da aktiviteten vil komme på tværs af flere indsatsområder. Der afsættes 4 timer pr. uge i 2013 og herefter 2 timer pr. uge til denne aktivitet.

Forankring: Efter projektperiodens udløb forventes aktiviteten videreført på eget initiativ af forældre-netværket understøttet af medarbejdere fra skolen.

Aktivitet 5: Rådgivningscenter

Problemkompleks: Erfaringer fra andre boligområder med en lignende beboersammensætning og socioøkonomiske forhold viser, at der er et stort behov for økonomisk og juridisk rådgivning, men også at mange beboere ikke har overskud til at opsøge den form for støtte uden for boligområdet. At fortælle om økonomiske og juridiske problemer kræver ofte en vis tillid, som kan etableres ved, at rådgiverne er fast tilknyttet boligområdet.

I Langkærparken er der sket en stigning i antallet af restancesager. Alene de sidste seks måneder er der sket en fordobling i antallet af restancesager. Der kan forekomme udsving i løbet af året, men erfaringen fra de seneste år er, at der generelt er et stigende antal restancesager. Det kunne afspejle de mere pressede privatøkonomiske forhold blandt flere af beboerne.

Formål: Beboerne tilbydes en bred vifte af rådgivning og støttes på den mest velegnede måde. Det vurderes hensigtsmæssigt for den almene trivsel i boligområdet at støtte beboerne på de nævnte områder. Der tilsigtes en varig positiv ændring af beboernes økonomiske og i nogle

tilfælde personlige forhold. Samtidig er der mulighed for at støtte med forebyggende økonomisk rådgivning, således at restancesager ikke udvikler sig til udsættelsessager.

Indhold og praksis: Der oprettes et rådgivningscenter, der giver et bredt udbud af rådgivningsmuligheder omfattende økonomisk rådgivning, beskæftigelsesvejledning socialrådgivning og juridisk rådgivning. De forskellige former for rådgivning fordeles på fire af ugens dage, så beboerne kan opsøge den mest relevante form for støtte. Det giver samtidig den fordel, at de enkelte rådgivere har mulighed for at guide videre til hinanden, når der er flere tilgange til beboernes problemstilling.

Der vil være job- og uddannelsesvejledning to dage om ugen. Økonomisk rådgivning tilbydes i Langkærparken af rådgivere fra BRF kredit. Der startes med åben økonomisk rådgivning en gang om måneden, og udvides efter behov til to gange om måneden. Socialrådgivning og juridisk rådgivning aftales med studerende fra henholdsvis Socialrådgiveruddannelsen (VIA University College) og Juridisk Institut (Aarhus Universitet).

Succeskriterier frem til slutningen af 2013: Økonomisk rådgivning planlægges iværksat fra september 2012, og den øvrige rådgivning forventes at starte i løbet af efteråret 2012, når der kan stilles med frivillige fra Socialrådgiveruddannelsen (VIA University College) og Juridisk Institut (Aarhus Universitet).

- Mindst 50 beboere benytter sig af rådgivningen
- Antallet af restancesager reduceres med mindst 20 % i forhold til nuværende niveau.

Der er opstillet succeskriterier for jobrådgivningen under aktivitet 1.

Samarbejdsrelationer: Det er vigtigt, at der skabes et godt samarbejde med Aarhus Kommune, således at en lokal indsats ikke bliver et parallelt tilbud til tilsvarende kommunale tilbud. Aktiviteten kan betragtes som en forebyggende indsats og orienteres primært mod de beboere, som ellers ikke vil opsøge råd og vejledning. Desuden tages der kontakt til Folkeinformation, så erfaringer herfra kan inddrages.

Der er aftalt et samarbejde med BRF kredit, som stiller økonomiske rådgivere til rådighed i Langkærparken.

Ligeledes er der samarbejde med studievejledningen på Socialrådgiveruddannelsen (VIA University College) og på Juridisk Institut (Aarhus Universitet), som vil hjælpe med at formidle kontakt til ældre studerende, der ønsker at få praktisk erfaring ved at bistå beboerne.

AL2bolig stiller lokalefaciliteter til rådighed.

Medarbejderressourcer: De boligsociale medarbejdere koordinerer aktiviteten og forventes at afsætte 2 timer pr. uge. Dertil kommer, at den ene boligsociale medarbejder står for rådgivningen i job og uddannelse 4 timer om ugen.

Forankring: Jobrådgivningen planlægges kun opretholdt så længe, der er ansat en boligsocial medarbejder. Den økonomiske rådgivning vil efter behov kunne fortsætte som et samarbejde mellem BRF kredit og AL2bolig.

Det undersøges i projektperioden, om den koordinerende funktion, som er nødvendig for at opretholde rådgivning ved studenterhjælp, kan forankres i frivilligt initiativ.

Aktivitet 6 Temadage for børn og unge

Problemkompleks: Der er i området behov for sunde aktiviteter rettet mod børn og unge, der udover at være underholdning også kan virke forebyggende i forhold til hærværk og kriminalitet. Det gælder især i ferieperioderne, hvor øvrige aktiviteter typisk lukkes ned.

Formål: Temadage, ferieaktiviteter og lignende skal dog ikke kun ses som en præventiv indsats, men også som en indsats, der kan generere positiv stemning. Dette vil sandsynligvis have en afsmittende effekt på det boligsociale arbejdes øvrige aktiviteter og de unges følelse af positiv samhørighed til lokalområdet og Langkærparken.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 20 børn deltager gennemsnitligt i temadagene

Indhold og praksis: Indholdet er ikke foruddefineret i denne aktivitet. Det er meningen, at temadagene skal opfylde de behov, der måtte opstå for børn og unge i Langkærparken. Børnene kan evt. selv i samarbejde med den boligsociale medarbejder være med til at bidrage med idéer til temadagene. Eksempler kan være anderledes sportsdag, tøsehygge, mor/datter-dag, far/søn-dag, filmaftener, cirkus, Lkp-avisen, fodboldturnering, krea-dag, rollespil, besøg af en hip-hopper, rapper, lille/store-nørd m.v., udflugter, ungdomscafé osv.

Samarbejdsrelationer: Der samarbejdes med de samarbejdspartnere, der vil være relevante for den enkelte temadag. Det kan fx være Tilst Skole, SFO'en, biblioteket, Fritidsklubben, FU-klubben, ungdomsklubben, tst, spejderne eller andre. Det undersøges desuden om hjælpeorganisationer som fx Red Barnet Ungdom eller Røde Kors kan indgå i et samarbejde.

Medarbejderressourcer: Den boligsociale medarbejder koordinerer aktiviteten og forventes at afsætte i gennemsnit 2 timer pr. uge.

Forankring: Der arbejdes på en forankring af temadagene blandt de lokale samarbejdspartnere.

Aktivitet 7: Voksenundervisning

Problemkompleks: De eksisterende tilbud om voksenundervisning når ikke altid ud til beboerne. For at afhjælpe dette oprettes voksenundervisning der, hvor beboerne befinder sig.

Formål: For at styrke muligheden for deltagelse i aktiviteter og udfordringer i hverdagen, tilbydes voksenundervisning i Langkærparken.

Indhold og praksis: Den første fase vil være at afdække behovet. Der indsamles forslag fra beboerne til emner for undervisning. Alle forslag kommunikeres efterfølgende ud, så beboerne kan tilmelde sig. Undervisningshold oprettes ud fra reglerne om holdstørrelse for at kunne modtage støtte til voksenundervisning.

Undervisning i dansk tilbydes primært de beboere, som ikke får tilbudt anden sprogundervisning – det kan være førtidspensionister, pensionister og beboere med særlige sprogvanskeligheder. Andre undervisningsemner kan være ”Lektiehjælp for forældre”, ”Grundlæggende it-lære” eller lignende behov, som bliver synlige i projektperioden.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 10 beboere deltager i undervisningen pr udbudt kursus

Samarbejdsrelationer: Undervisningen forventes at blive udbudt i samarbejde med FO-Århus. Der har været indledende kontakt til Skoleleder Torben Drejer vedrørende dette. Der samarbejdes desuden med Tilst Bibliotek, så de forskellige tilbud koordineres og ikke overlødiggør hinanden.

Medarbejderressourcer: Aktiviteten er forankret ved den boligsociale medarbejder, som er ansvarlig for indsatsområdet. Der afsættes 4 timer pr. uge til denne aktivitet i 2013, hvor voksenundervisningen forventes at blive oprettet. De efterfølgende år har den boligsociale medarbejder en mere koordinerende rolle i forhold til underviserne fra FO, og der afsættes en time ugentlig til dette.

Informationsmedarbejderne i AL2bolig hjælper med at informere om undervisningsforløbene.

Forankring: Der stiles mod en forankring via FO-Århus evt. i samarbejde med biblioteket.

Aktivitet 8: Fodbold for Langkærparkens børn i tst

Problemkompleks: TST mangler, ligesom så mange andre idrætsforeninger i og omkring udsatte boligområder frivillige ledere til at skabe gode aktiviteter for de mange børn og unge. Samtidig har Langkærparken behov for en styrkelse af det frivillige arbejde.

Formål: Der skabes et netværk af frivillige til gavn for udbuddet af fodboldaktiviteter for Langkærparkens børn og unge, men også til gavn for engagementet i lokalsamfundet.

Indhold og praksis: Indsatsen består i, at DBU via sit store træneretværk og gode renommé blandt trænere og ledere særskilt hjælper TST at med rekruttere frivillige til fodboldafdelingen, samt understøtte denne i hverdagen. En del af aktiviteterne foregår på DBU's anlæg. Fokus vil være på at skabe fodboldtræning af høj kvalitet for derved at tiltrække og fastholde flere børn og unge fra lokalområdet – og hermed også fra Langkærparken. Der vil blive forsøgt rejst midler fra bl.a. tipsmidlerne.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 5 beboere bliver frivillige i projektet
- Mindst 25 børn og unge deltager i fodboldtræningen

Samarbejdsrelationer: Projektet er stadig under udvikling, men består udover AL2bolig på nuværende tidspunkt af følgende samarbejdspartnere: DBU, DIF, Tilst Skole, TST og Det Boligsociale Fællessekretariat.

Danmarks Idrætsforbund – hvor DBU er en medlemsorganisation – har i mange år arbejdet med at styrke indsatsen omkring de frivillige ledere i disse foreninger gennem ”Get2sport” – bl.a. med stor succes i B1909/Vollsmose. I Aarhus kører denne indsats i Gellerup gennem den lokale fodboldklub og fritids- og ungdomsskolen. DBU Jylland har netop etableret sig i nye lokaler i Tilst ved siden af gymnasiet, og derfor vil man gerne involvere sig i lokalområdet som en del af DBU’s CSR-strategi. På sigt skal indsatsen udbredes til et eller to andre boligområder i Århus.

Medarbejderressourcer: Indtil videre vil AL2boligs rolle i aktiviteten være at deltage i styregruppen for projektet. Dette vil i første omgang blive varetaget af AL2boligs direktør. Den boligsociale medarbejder sørger dog for at registrere involverede beboere i henhold til succeskriterierne.

Forankring: Aktiviteten er kun opretholdt så længe DBU Jylland er hovedansvarlig for udførelsen. AL2bolig kan dog indgå i et samarbejde også efter den boligsociale helhedsplans afslutning.

Indsatsområde 3: Beboernetværk, inddragelse og demokrati

Der er stor mangfoldighed blandt Langkærparkens beboere – både i form af etnisk og kulturel oprindelse, aldersfordeling og socioøkonomiske forhold. Det medfører dog ligeledes en opdeling af de voksne beboere, men også forskellige grader af deltagelse i beboerdemokrati, fællesaktiviteter og fritidsklublivet.

Selvom der er mange fritidsklubber, så er der en stor del af beboerne, som ikke er inkluderet i dette fællesskab – og til trods for at næsten halvdelen af beboerne har ikke-vestlig baggrund, så er denne del af beboerne ikke repræsenteret i beboerdemokratiet.

Dette er formodentlig et komplekst billede af forskelle i kultur, sprogbarrierer, traditioner og personlige ressourcer, så indsatsen på dette område sigter mod, at

- alle beboere er tilstrækkeligt informeret om mulighederne. Det vil sige, at informationskanalerne afspejler den mangfoldighed som er kendetegnende for beboerne. Der er til det formål spurgt til primære informationsmedier i en spørgeskema undersøgelse som blev gennemført marts/april 2012.
- beboerne oplever, at de har mulighed for at få indflydelse – og har et fælles ansvar for udviklingen i boligområdet.
- alle beboere føler sig personligt inviteret til at deltage i fællesaktiviteter og beboerdemokrati.

Aktivitet 1: Frivillighedskontor

Problemkompleks: Udgangspunktet for denne aktivitet er, at frivillighedskulturen er aftagende i Langkærparken. Det gælder både i form af frivillige som ansvarlige for aktiviteter, og beboernes deltagelse i fællesaktiviteter. Medlemstallet i Langkærparkens Fritidsklub er for eksempel faldet til

under halvdelen inden for de sidste 12 år, og det er blevet sværere at få beboerne til at stille op som repræsentanter i beboerdemokratiet.

Deltagelse i fællesaktiviteter og beboerdemokratiet er med til at skabe tilknytning til boligområdet, samhørighed mellem beboerne og ejerskab til de forandringsprocesser, der sker. Det vurderes derfor som særligt vigtigt i et mangfoldigt boligområde at frivillighedskulturen styrkes.

Formål: Der iværksættes en indsats for at støtte det frivillige initiativ og danne nye fællesskaber i Langkærparken. Målet er at gøre det nemmere at gå fra ide til handling – ikke mindst for de beboere, som ikke har så stort et netværk eller mangler erfaring med opstart af frivillige aktiviteter. Hensigten med dette er at fremme aktiviteter, som inddrager de beboergrupper, der på nuværende tidspunkt ikke er inkluderet i Langkærparkens fællesaktiviteter.

Indhold og praksis: Der oprettes et Frivillighedskontor, hvor der ydes støtte til idéudvikling og formidles kontakt til afdelingsbestyrelsen og fritidsklubben vedrørende lokalefaciliteter samt knyttes kontakt til relevante ressourcepersoner i området. Der er også mulighed for støtte til søgning af fondsmidler.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Min. to nye fællesaktiviteter – baseret på frivilligt arbejde. Det kan være foreninger eller events.
- Min. 15 deltagere til hver af de nye fællesaktiviteter

Samarbejdsrelationer: Aktiviteten koordineres med den eksisterende Fritidsklub i Langkærparken, således at der ikke skabes u hensigtsmæssige parallelaktiviteter. Denne koordination er aftalt med formanden for Fritidsklubberne i Langkærparken.

Afdelingsbestyrelsen afgør i hvilket omfang, der kan stilles lokaler til rådighed til fritidsaktiviteter.

Idræts- og integrationskonsulent Heidi Lytje Oehlers fungerer som konsulent i indsatsen og formidler kontakten til Sport & Fritidsforvaltningen.

Medarbejderressourcer: De boligsociale medarbejdere er tovholdere på Frivillighedskontoret og afsætter tilsammen 2 timer pr. uge fra 2013. Afdelingsbestyrelsen og Fritidsklubben beslutter, om der kan stilles lokalefaciliteter til rådighed.

Forankring: Aktiviteten ophører ved projektperiodens udløb. Det er dog målet, at der i projektperioden igen kommer mere opmærksomhed på foreningskulturen og frivillig deltagelse. Fritidsklubbens bestyrelse vil også fremover tage stilling til forslag om nye foreninger i dette regi, og tildeling af lokalefaciliteter er fortsat forankret ved afdelingsbestyrelsen.

Aktivitet 2: Aktivitetshus

Langkærparken ligger i et mangfoldigt boligområde - som nabo til landets største sammenhængende parcelhuskvarter Skjoldhøjparken og Aarhus største indkøbsområde. I forbindelse med oplevelsen af stigende sociale problemer i Langkærparken er der risiko for, at dette vil medføre en adskillelse i forhold til det øvrige nærområde. Det kan både give sig udslag i beboernes selvforståelse og hvordan, boligområdet opleves af andre i lokalområdet.

Som en del af den fysiske helhedsplan planlægges der i løbet af 2013-2014 etableret et aktivitetshus i Langkærparken. Huset skal være åbent for hele lokalområdet og understøtte det gode forhold mellem parcelhusområdet og Langkærparken.

Aktivitetshuset er tænkt som base for netværksdannende aktiviteter, foreninger, fritidsaktiviteter samt en café, som kan bruges til fællesspisning, madklubber og caféarrangementer.

Formål: Aktivitetshuset skal både være samlingspunkt for beboernes fællesaktiviteter og fungere som bindeled mellem Langkærparken og det omkringliggende lokalområde.

Indhold og praksis: Der arrangeres workshops med beboerne, så flest mulige kan få indflydelse på hvilke aktiviteter, der skal være plads til i aktivitetshuset og på udearealerne. Der skabes løbende dialog om aktivitetshuset og udearealerne via Facebook og beboerpanelet. Derudover orienteres der om tiltag via AL2boligs beboerblad og hjemmeside og Langkærparkens infokanal.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013: Indtil Aktivitetshuset står færdigt, fokuseres der på forberedelserne af aktiviteter i huset.

- Der afholdes workshops som forberedelse til aktivitetshuset
- Mindst 50 besvarelser fra beboerpanelet vedrørende ønskede aktiviteter i Aktivitetshuset
- Mindst 50 indlæg på Facebook vedrørende ønskede aktiviteter i Aktivitetshuset

På længere sigt vil succeskriteriet være bestemt af hvilke aktiviteter, der bliver gennemført, hvor bred en deltagelse der er i aktiviteterne og antallet af fællesarrangementer med mulighed for deltagelse af personer bosiddende i lokalområdet. Succeskriterier på længere sigt vil fx være:

- Afholdelse af minimum to arrangementer om måneden, som er åben for alle i lokalområdet.
- Minimum 10 forskellige aktiviteter om ugen i aktivitetshuset.

Samarbejdsrelationer: Afdelingsbestyrelsen og Fritidsklubben i Langkærparken beslutter, hvilke aktiviteter, der skal prioriteres i aktivitetshuset. Her vil beboernes input fx via beboerpanelet, Facebook og diverse workshops være vigtige som en del af beslutningsgrundlaget.

Medarbejderressourcer: Informationsmedarbejder ved Projektkontoret i AL2bolig Tania Andersen vil informere om deltagelse i workshops i opstartsfasen. De boligsociale medarbejdere vil løbende være sparringspartnere på nye aktiviteter og støtte op om de tiltag, der startes i aktivitetshuset. Der afsættes 5 timer pr. uge fra 2014 til aktiviteten.

Forankring: Den videre forankring vil foregå i beboerdemokratiet. Under hvilken form er dog endnu ikke besluttet.

Aktivitet 3: 'Velkommen til Tilst' + Forenings- og aktivitetsguide

Problemkompleks: BoSocData viser, at kun få af de unge i Langkærparken bruger områdets fritidstilbud. 73,9 % af børn og unge i 5.-10. klasse deltager ikke i kommunale klubtilbud.⁷

Der er mange fritidstilbud i Tilst området, men der mangler et samlet overblik over aktiviteterne. Fritidsaktiviteter er et vigtigt område for børn og unges socialisering, og det vurderes særligt vigtigt i et boligområde som Langkærparken, hvor der er grupper af børn og unge, som ikke i særlig høj grad bruger de eksisterende fritidstilbud.

Formål: Forenings- og aktivitetsguiden skal give de unge og deres forældre bedre mulighed for at orientere sig vedrørende fritidstilbud i Tilst området. Samtidig understøtter den, at de eksisterende aktiviteter ikke overlapper hinanden på en uhensigtsmæssig måde.

Guiden er desuden en oplagt mulighed for at orientere forældrene om fritidspas for børn og unge – og hjælpe med en eventuel ansøgning. Antallet af økonomiske fripladser er forholdsvis lavt, når man tager indkomstniveauet i Langkærparken i betragtning, og det samme gælder udnyttelsen af fripas til fritidsinstitutioner. Nyere erfaringer fra Aarhus viser, at prisen på fritidsaktiviteter er en væsentlig faktor for deltagelse.

Indhold og praksis: En eksisterende folder ”Velkommen til Tilst” fra 2004 opdateres, og der laves en webversion af materialet. Der nedsættes en arbejdsgruppe med Knud Erik Byrialsen, den boligsociale medarbejder og frivillige beboere, som står for det praktiske arbejde med at opdatere informationerne. Informationsmedarbejderen ved AL2bolig vil opdatere billedmaterialet. En webversion af materialet udarbejdes af en relevant fagperson.

En forenings- og aktivitetsguide udarbejdes i samarbejde med lokale foreninger.

Informationsmedarbejderen ved AL2bolig vil opdatere billedmaterialet og løbende opdatere materialet, når det er samlet i en ny version.

Den boligsociale medarbejder giver i en 2-årig periode alle nye beboere i Langkærparken en personlig præsentation af materialet. Det tilstræbes efterfølgende at overdrage opgaven til frivillige blokrepræsentanter og afdelingsbestyrelsen.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Alle nye beboere i Langkærparken introduceres personligt til informationsmaterialet.

Samarbejdsrelationer: Fællesrådet i Tilst er samarbejdspartner. Der samarbejdes med Tilst Bibliotek om udbredelse af Forenings- og aktivitetsguiden.

---

⁷ Tallene påvirkes dog af, at der i Tilst også er private og selvejende institutioner for børn og unge

Medarbejderressourcer: Ansvar for oprettelse og vedligeholdelse af forenings- og aktivitetsguiden ligger hos de boligsociale medarbejdere. Opgaven med at informere beboerne i Langkærparken varetages ligeledes de første to år af de boligsociale medarbejdere. Informationsmaterialet udarbejdes af Fællesrådet i Tilst og vedligeholdes af AL2boligs informationsmedarbejder. De boligsociale medarbejdere forventes at afsætte 3 timer pr. uge i 2012. Herefter 4 timer pr. uge i 2013 og 3 timer pr. uge i 2014 og 2015.

Forankring: Det forventes, at aktiviteten på længere sigt kan forankres i afdelingsbestyrelsen og ved de frivillige blokrepræsentanter i samarbejde med Tilst Fællesråd. Blokrepræsentanter inddrages ved udgangen af 2014 således, at halvdelen af aktiviteten er overdraget ved udgangen af 2015, og hele aktiviteten varetages af frivillige blokrepræsentanter ved projektperiodens afslutning.

Aktivitet 4: Kommunikationsnetværk

Problemkompleks: Der har i de seneste årtier været en hastig udvikling i forhold til informationskanaler. Det betyder, at forskellige aldersgrupper kan have forskellige primære informationskanaler. De unge er primært vant til tovejs kommunikation via sociale medier (Facebook, blogs o. lign.), og dette adskiller sig typisk fra de informationskanaler, de fleste ældre mennesker bruger. I de beboerdemokratiske processer er der et stort behov for informationsudvekslinger, og den traditionelle envejskommunikation kan derfor være mangelfuld, når man tager beboernes forskellige informationsvaner i betragtning.

Formål: Aktiviteten tilsigter en udvikling og styrkelse af beboerdemokratiet gennem en udvidelse af informationskanalerne, så flest mulige beboere kan følge med i og blande sig i debatten om hvad, der sker i og omkring Langkærparken.

Indhold og praksis: I samarbejde med Det Boligsociale Fællessekretariat har AL2bolig for nylig udført en spørgeskemaundersøgelse om trivsel blandt beboerne. Beboerne blev inviteret til at tilmelde sig et beboerpanel, så udviklingen i beboernes holdninger løbende kan følges. Der er allerede på nuværende tidspunkt 25 tilmeldinger til panelet.

Der oprettes et særskilt ungdomspanel, som kan være idéskaber for aktiviteter for unge i Tilst. Når eller hvis ungdomspanelet kommer godt i gang, oprettes der en Facebook-side, som kan understøtte ungdomspanelets kontakt med de unge i Langkærparken. Det forventes først at ungdomspanelet oprettes i 2014, når der er indhentet erfaringer fra oprettelse og vedligeholdelse af beboerpanelet.

Derudover er der allerede nu oprettet en blog og en Facebook-side for Langkærparken, som blandt andet skal bruges til løbende at informere om Langkærparkens Helhedsplan og sikre, at der er dialog om udviklingen. Udover de boligsociale medarbejdere udpeges nogle af beboerne til at være aktive bloggere og Facebook-brugere.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Mindst 50 aktive deltagere i beboerpanelet
- Oprettelse af blog med mindst et ugentligt indlæg vedrørende helhedsplanen

Samarbejdsrelationer: Initiativet til et Ungepanel i Tilst kommer oprindeligt fra Børn & Ungebyrådet. Repræsentanter fra Tilst skole, Ungdomsklubben, Fritidsklubben i Tilst og TST vil være relevante samarbejdspartnere ved oprettelsen af et Ungepanel.

Medarbejderressourcer: Aktiviteten er forankret ved de boligsociale medarbejdere og AL2boligs informationsmedarbejdere. Der afsættes 8 timer pr. uge til aktiviteten.

Forankring: Aktiviteten ophører ved projektperiodens udløb, medmindre der kan findes ressourcer til at videreføre dele af aktiviteten. Det kan fx være gennem frivilligt arbejde.

Aktivitet 5: Fællesarrangementer

Problemkompleks: Fællesarrangementer er efterspurgt af beboerne i en trivselsundersøgelse foretaget i 2011. Fællesarrangementer har tidligere knyttet beboerne sammen og mange af beboerne i Langkærparken savner dette fællesskab. Når beboerne ikke kender hinanden, opstår der nemmere misforståelser, og tolerancetærsklen vil formodentlig være lavere.

Formål: Arrangementerne har til formål at klæde beboerne på til selv at planlægge og gennemføre fællesarrangementerne, som skal samle beboerne på tværs af alder, køn og etnisk gruppering. Dermed får Langkærparkens beboere en større fællesskabsfølelse, der forhåbentlig også kan føre til en øget grad af tryghed blandt beboerne.

Indhold og praksis: I samarbejde med afdelingsbestyrelsen planlægges og udføres arrangementerne af frivillige beboere. De boligsociale medarbejdere vil have en understøttende rolle. Fællesarrangementerne kan fx være sommerfest, bazardage eller lignende.

Succeskriterier frem til slutningen af 2013:

- Der afholdes mindst et fællesarrangement i hvert kvartal. Det kan være sommerfest, loppemarked, julearrangement, udflugt eller andet.
- Mindst 80 % af aktiviteterne udføres af beboerne selv.
- Mindst 100 beboere deltager i fællesarrangementerne.
- Mindst 65 % af beboerne synes godt om arrangementerne i en spørgeskemaundersøgelse eller meningsmåling i beboerpanelet.

Samarbejdsrelationer: Arrangementerne planlægges og afvikles af beboerne i samarbejde med afdelingsbestyrelsen og relevante fritidsklubber i Langkærparken. Der har allerede været succes med at inddrage Kvindeklubben i fællesarrangementer.

Medarbejderressourcer: De boligsociale medarbejdere har en understøttende rolle i forhold til beboernes frivillige arbejde. Der afsættes ugentligt 2 timer til denne aktivitet.

Forankring: Det tilstræbes at beboerne bliver rustet til på frivillig basis at skabe årligt tilbagevendende fællesarrangementer.

Organisering og evaluering

Organisation

Helhedsplanerne i Langkærparken omfatter såvel en fysisk renoveringsplan (fysisk helhedsplan) og en boligsocial indsats (boligsocial helhedsplan) og skal opfattes som en samlet plan, der har til formål at løfte og udvikle Langkærparken.

Organisatorisk løses dette ved, at begge helhedsplaner har deres udgangspunkt i projektsekretariatet, som er etableret til netop dette formål. Renoveringen og den boligsociale indsats koordineres og understøtter gensidigt hinanden. Renoveringen vil bidrage positivt til den boligsociale indsats ved bl.a. at skaffe arbejdspladser til beboere i Langkærparken. Den boligsociale indsats vil kunne identificere potentielle arbejdstagere og understøtte dem i den første periode, de er i arbejde. Dette er formuleret i partnerskabsaftalen mellem Dansk Byggeri og BL - Danmarks Almene Boliger med ordene:

”... At der i forbindelse med bygge- eller renoveringsarbejder, der er et led i en helhedsplan for et udsat alment boligområde, sættes særligt fokus på mulighederne for at gøre brug af uudnyttet arbejdskraft i boligområdet, herunder til f.eks. uddannelses- og praktikpladser, virksomhedspraktik eller løntilskudsjob m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, til fritids-/feriejob m.v.”

Gennem den boligsociale indsats kan der også arbejdes på at komme i dialog med de beboergrupper i Langkærparken, som ikke umiddelbart er så nemme at nå. Indgangen til at nå dem kan være både boligsociale projekter og selve de fysiske forandringer, der skal ske i Langkærparken.

Nærværende forslag til organisering af helhedsplansarbejdet i Langkærparken skal understøtte, at de to indsatsler sikrer et samlet løft af Langkærparken. Der er for de to helhedsplaner i Langkærparken kun én styregruppe, som skal sikre den overordnede styring og koordinering i begge helhedsplaner.

Styregruppe

For at sikre projektets styring og fremdrift blev der i januar 2009 nedsat en styregruppe bestående af repræsentanter for hovedbestyrelsen, afdelingsbestyrelsen, administrationen og bygherrerådgiver. Styregruppen har ansvar for både den fysiske og den boligsociale helhedsplan. Når begge helhedsplaner er godkendt, etableres den endelige styregruppe. Styregruppen mødes regelmæssigt ca. hver anden måned.

Styregruppens beslutninger skal i videst muligt omfang træffes i enighed. Ved uenighed afgøres beslutningen af simpel afstemning. Styregruppens medlemmer refererer til deres respektive politiske/administrative ledelse.

Ansvar og kompetencer

Styregruppen har ansvaret for:

- at dispositioner i projektet godkendes i afdelingsbestyrelsen
- at overordnede forhold vedrørende organisation, jura og økonomi er godkendt i hovedbestyrelsen
- at sikre gennemførelsen af den fysiske helhedsplan
- at sikre gennemførelse af den boligsociale helhedsplan
- at sikre godkendelse af kommissorier for de forskellige beslutningsniveauer i projektorganisationen (styregruppe, projektledelse, arbejdsgrupper og følgegruppe)

Styregruppen skal løbende sikre:

- at betingelserne for den samlede plan overholdes både økonomisk, juridisk og fagligt
- at konflikter håndteres inden for rammerne af de aftaler, der er indgået i mellem parterne
- at sørge for fremdrift og retning
- at sikre information og kommunikation med beboerne og beboerdemokratiet
- at projektforsætningerne respekteres
- at opfyldelse af succesmål dokumenteres
- at rammerne for indsatsen overholdes
- at nødvendige projektjusteringer iværksættes

Styregruppens sammensætning

- 3 medlemmer udpeget af afdelingsbestyrelsen
- 1 medlem udpeget af AL2boligs hovedbestyrelse
- Direktør i AL2bolig
- Teknisk chef i AL2bolig
- Lokalinspektør i AL2bolig Langkærparken
- Aarhus Kommune
- Bygherrerådgiver fungerer som sekretær for styregruppen
- Projektleder på renoveringsplanen og projektkoordinator på den boligsociale indsats deltager i styregruppemøderne for at rapportere fra de respektive indsatser.

Følgegruppe for den boligsociale indsats

Styregruppen nedsætter en følgegruppe til det boligsociale arbejde. Følgegruppen sammensættes med beboere, administration og socialfaglige personer. Der kan med fordel være personsammenfald mellem beboere og administrationsrepræsentanter i følgegruppe og styregruppe. Den boligsociale koordinator fra administrationen sikrer rapportering af det boligsociale arbejde til styregruppen og forbereder eventuelle boligsociale beslutningsforslag til styregruppen.

Følgegruppen skal varetage styregruppens opgaver på det boligsociale område, således at diskussioner og beslutninger vedrørende den boligsociale indsats varetages i følgegruppen. Projektkoordinatoren fungerer som sekretær for følgegruppen.

Følgegruppen skal på vegne af styregruppen sikre:

- at betingelserne for den boligsociale indsats overholdes både økonomisk, juridisk og fagligt
- at konflikter håndteres inden for rammerne af de aftaler, der er indgået i mellem parterne, at sørge for fremdrift og retning
- at projektforsudsætningerne respekteres
- at opfyldelse af succesmål dokumenteres
- at rammerne for indsatsen overholdes
- at nødvendige projektjusteringer iværksættes
- at projektkoordinatoren rapporterer resultatopfyldelse og økonomiopfølgning til styregruppen.

Sammensætning:

- 2 beboerrepræsentanter udpeget af afdelingsbestyrelsen
- Projektkoordinator på den boligsociale indsats AL2bolig
- Direktør i AL2bolig
- 1 repræsentant fra Det Boligsociale Fællessekretariat
- 1 – 2 personer med socialfaglig baggrund i lokalområdet fra Aarhus Kommune

2-3 gange om året arrangerer følgegruppen større møder, hvor deltagerne inviteres bredt blandt kommunale aktører, Det Boligsociale Fællessekretariat, klubber og frivillige i Tilst, aktører på beskæftigelsesområdet, og hvem der ellers med fordel kan indgå i gruppen. Møderne kan evt. holdes i forlængelse af følgegruppemøderne. Møderne har til formål at samle viden. Det vil være et netværksforum, hvor der gensidigt kan deles og udveksles erfaringer. Der etableres dermed et netværk af aktører på det boligsociale område og områder, som grænser op til og kan bringes i anvendelse, når nye problemstillinger byder sig til. Møderne bygges op omkring gennearbejdede indlæg fra AL2boligs boligsociale team. Indlæggene vil dreje sig om erfaringer fra det boligsociale arbejde eller kommende udfordringer, som de mange aktive forhåbentligt vil have idéer og kommentarer til.⁸ Projektkoordinatoren fungerer som sekretær på møderne.

---

⁸ I forbindelse med et møde om de unge i Tilst spurgte vi, om deltagerne ville være med i en sådan gruppe. Det bekræftede alle, at de gerne ville.

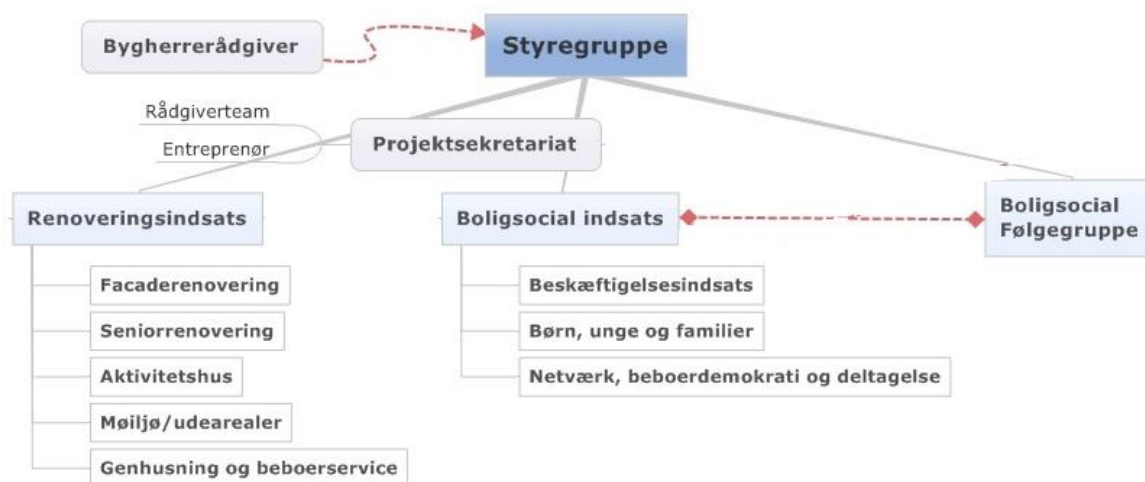
Projektsekretariat

Styringen af helhedsplanen placeres i det nyetablerede projektsekretariat, som samtidig skal styre gennemførelsen af en helhedsplan i afd. 110 og 310. Herfra styres både renoveringen og de boligsociale tiltag. Sekretariatet bemannes løbende efterhånden, som processen forløber og når nye faser. Når sekretariatet er fuldt bemandedt, vil det bestå af en byggefaglig projektleder, en seniorkonsulent på ½ tid, en controller, en kommunikationsmedarbejder og to boligsociale medarbejdere. Derudover vil der fra administrationen være tilknyttet en boligsocial projektkoordinator.

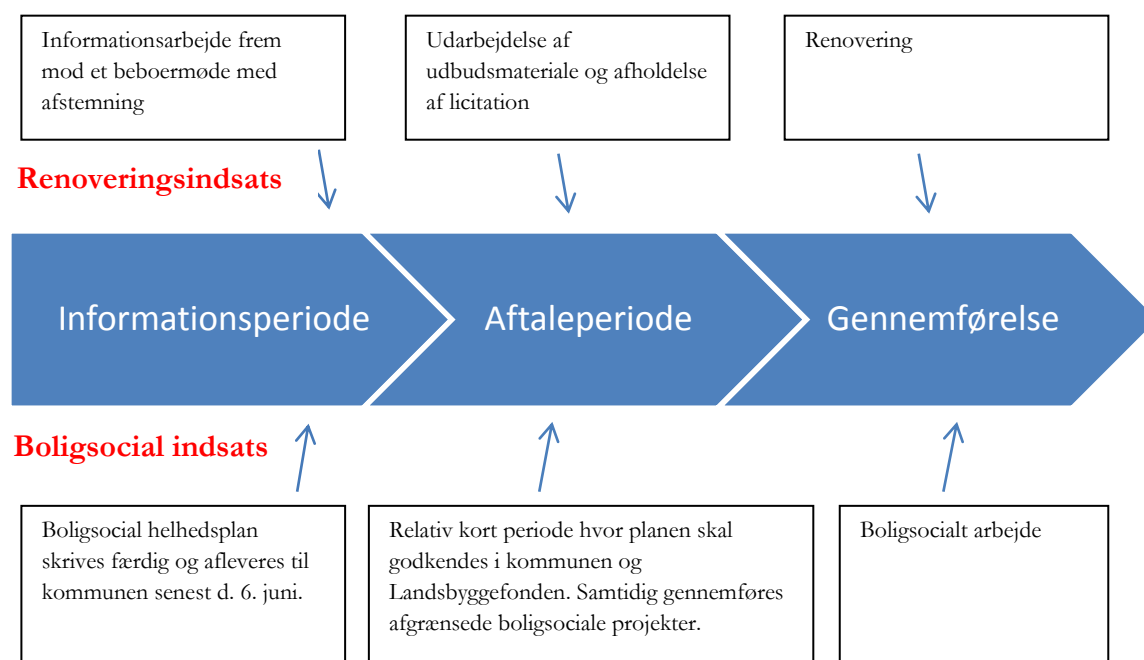
Frem til projektsekretariatet er fuldt bemandedt, vil det blive understøttet fra administrationen, så meget som det kræves. Derefter vil projektsekretariatet stå for den fulde gennemførelse af helhedsplanen frem til aflevering af skema C samt afslutning og endelig rapportering af den boligsociale indsats.

Projektsekretariatet varetager sekretariatsfunktionen for styregruppen sammen med bygherrerrådgiver, og projektkoordinator for det boligsociale arbejde i AL2bolig varetager sekretariatsfunktionen for den boligsociale følgegruppe.

Organisationsdiagram

Proces

Evaluering

Der evalueres kvantitativt og kvalitativt på både indsatsniveau og områdeniveau. På indsatsniveau benyttes der løbende brugerregistreringer fra de enkelte aktiviteter. Dermed måles der direkte i forhold til brugerne og ikke i forhold til beboere, som ikke har haft direkte berøring med aktiviteten. På områdeniveau måles der løbende på bl.a. relevante BoSoc-indikatorer, når disse opdateres. Derudover benyttes AL2boligs egne opgørelser, hvor det er relevant. Det kan fx være ventelister og restancesager.

Resultaterne fra de ovennævnte målinger sammenholdes i en procesorienteret midtvejsevaluering undervejs i projektperioden, så de enkelte indsatser kan udvikles og tilpasses i den rigtige retning. Desuden inddrages bl.a. kvalitative interviews med brugerne af aktiviteterne og samarbejdspartnerne i midtvejsevalueringen. Derved evalueres bl.a. metoderne, tilgangen og målgruppen. I midtvejsevalueringen indgår også målinger fra beboerpanelet.

Samarbejdsaftalerne evalueres ligeledes midtvejs i projektperioden, så disse evt. kan optimeres.

Når projektperioden udløber, udarbejdes en resultatorienteret slutevalueringsrapport. Heri indgår bl.a. relevante BoSocData, AL2boligs egne opgørelser, samt resultaterne af en undersøgelse vedrørende beboernes trivsel.

Overordnet tidsplan/milepælsplan for hele helhedsplanen

2012

- Aktiviteten 'Ungehuset' igangsættes pr. 1. juni.
- Den boligsociale indsats igangsættes efter nærværende plan pr. 1. august. Indsatsområde 2 Børn, unge og familier samt indsatsområde 3 Beboernetværk, inddragelse og demokrati igangsættes delvist.
- Der afholdes følgegruppemøder i august og november.

2013

- Fuld opstart af den boligsociale indsats på alle indsatsområder bortset fra aktiviteten Aktivitetshus under indsatsområde 3 Beboernetværk, inddragelse og demokrati.
- Der afholdes møder for det udvidede netværk arrangeret af følgegruppen i januar og august.
- Der afholdes møde i følgegruppen i februar, april, juni, august og november.
- Aktivitetshuset åbner pr. 1. december

2014

- Der afholdes møder for det udvidede netværk arrangeret af følgegruppen i januar og august.
- Der afholdes møde i følgegruppen i februar, april, juni, august og november.
- Medio 2014 foretages evaluering af samarbejdsaftaler samt midtvejsevaluering.

2015

- Der afholdes møder for det udvidede netværk arrangeret af følgegruppen i januar og august.
- Der afholdes møde i følgegruppen i februar, april, juni, august og november.

2016

- Projektperioden udløber pr. 1. juni.
- Der udarbejdes en slutevalueringsrapport.